

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Moralia in expositione Iob, pars II (libb. 6-10) - Cod. Aug.
perg. 2**

Gregor <I., Papst>

[S.l.], 801-815

Liber 10

[urn:nbn:de:bsz:31-97725](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-97725)

Et saepe quia effectus pro
 uidentiam sequitur. In
 sui fiduciam mens leua
 tur. Cumq; sibi adest
 quod de esse ceteris ui
 derit. cogitatione taci
 ta demagnitudine sue
 prouisionis hilarescit.
 Tantoq; iam auera pro
 uisione longe fit. quan
 to ipsam quoq; elatio
 nem quam patitur
 nescit. Unde soller
 ter semper custodie
 intentione pensandum
 est. uel quid opere agi
 mus. uel quod corde
 uersamus. Ne aut
 mentem prepediens.
 fortasse terrena cura
 multiplicet. aut saltim
 de eius moderamine
 intus se cogitatio exaltet.
 Ut cum diuina iudicia
 temporali circumspec
 tione inuimus. Sem
 pitema supplicia

horroris eueclamus,

EXPLIB

NONVS

INEMPLIB

DEIMVS

VOTIENS IN
 AREE SPECTA
 CULVA FORTIS
 athleta descenderit
 hi qui in pater uiribus
 existunt. uicissim se
 eius expugnationi subi
 ciunt. Et uno uicto:
 contrahunt. protinus
 alter erigitur. Atq;
 hoc subacto alius sub
 rogiatur. ut ductentis
 uiser quantoq; mollior

Inueniunt quas ipsa
sua cōfrescens uicto
ric fatigat. Quate
nus cum nouus quisq;
congreditur. his qui
uinci uirium quicquid
te non ualē. persona
rum scilicet mutatione
superdū^{stic}. In hoc homi
num angelorumque
spectaculo. beatus iob
fortis athlētā proclit.
Quantumq; contra mu
tationes uel uersantū
uideat. continuatone
indefessi roboris. osten
dit. Cui primus se
elifaz. secundus autē
baldad obicit. atque
ad & tremum se sophar
ineius & pugnatione
supponit. Quia ad
inferendos lētis totis
se conatib; erigunt.
sectamen uel ferien
dam altitudine robur
q; pectoris non ptingit.

205R
Ipsa quippe eorum uerba
patenter insinuant.
quod ictus Inauras lac
tente. Quia cum rem
uirum non recte recla
guunt. & pressa Inua
cium uerbera percus
sionis perdunt.

Quod liquido. ostenditur
cum sophier naamati
tis responsio. contume
lis inchoatur quia.

” **N**umquid qui uul
” ta loquitur. nonne
” & ipse audiat. & dicit.
” uerbosus iustificabitur.

Mos esse procaciuo
solā. ut recte dicitur
semper ediuerso respon
deant. ne si uel prolata
consentiant. Inferio
res esse uideantur.

Quibus iustorum uerba
quamlibet pauca sonue
rint multa sunt.

Quia quo eorum uita
rescant. ductu grauant.

Unde & ad crimen trahitur. hoc quod recta
 praedicatione contra
 crimina profertur,
 Ipsum quippe qui exue-
 ritate fortes senten-
 tias dixerat. sophar
 redarguens uerboru
 uocat. Quic cum
 ab ore iustorum sapien-
 tia culpas incipiat
 stultorum auribus sup-
 fluas loquaetates so-
 nat. Prauidenque
 nil rectum. nisi quod
 ipsi senserint putant,
 Et iustorum uerba eo-
 todia aestimant. quo-
 desuis. haec sensib; inue-
 niunt diuersa. N&
 fallacem quidem so-
 phar sententia protu-
 lit. quod uir uerbosus
 iustificari nequaquam
 possit. Quia dum
 quisq; per uerba diffli-
 & proclitae grauitate

silenti mentis custodia
 amittit. hinc quippe
 scriptum est. **C**ultus
 iustitiae silentium
 Hinc salomon ait
 " Sicut urbs patens & absq;
 " murorum ambitu
 " ita uir qui non potens
 " inloquendo cohibere
 " spm suum. Hinc rur-
 " sum dicit. In multa lo-
 " quio peccatu non de-
 " erit. hinc psalmista
 " testatur dicens
 " Uir uerbosus non dirigi-
 " tur super terram.
 Sed uirtus uere scientie
 perditur. quae subdis-
 cretionis custodia non
 profertur. Certum
 itaq; est quod uerbosus
 iustificari uir nequeat.
 Sed bonum non benedi-
 citur. quia non intendi-
 tur iudicatur.
 Uera quippe contra ma-
 los sententia si bonoru

Actum
 f...
 m...
 l...
 u...
 d...
 n...
 e...
 g...
 r...
 p...
 q...
 T...
 h...
 r...
 c...
 p...
 x...
 t...
 r...
 n...
 n...
 d...
 d...
 c...
 u...
 u...
 m...
 m...

rectitudinem impedit
 suam perdidit, & eo
 secunda desinit quod il
 lud est forte quod ferit.
 Quicquid autem pravi au
 dite bona patienter
 nequeunt & cum uite
 emendatione negle
 gunt ad uerba se
 responsionis cingunt.

A pte sophar insinuat
 qui sub iungit.

TIBI SOLI TACEBUNT
 homines & cum ceteros
 ros inriseris anullo
 confutaueris.

Impertita mens ut di
 ximus ueritatis sen
 tentias grauer tole
 rat & silentium pae
 nam putat. Atque om
 ne quod rectum dicit
 de decus sue inrisionis
 arbitratur. Quia
 cum uera uox pra
 uorum se auribus ad
 mouet memoriam

culpa mordet. Incedar
 gatione uitiorum qua
 litas cognitione mens
 tangitur foras uoc
 Studium contraditio
 nis excitatur. Ferre
 uocem non ualeat quia
 tacta inuulnere suscipi
 tur dolet & per hoc
 quod generabiter con
 tra peruersos dicitur
 se in pae specialiter sus
 picatur. Quod enim
 intus egisse se meminit
 audire foras esubescit.

Unde mox se ad defen
 sionem preparat.
 ut reatus sui uesecun
 dia per uerba prauae
 refutationis tegat.

Sicut enim rebus de quibus
 busdam que ab eis non
 recte gesta sunt con
 reptionis uocem minus
 terium carceris aesti
 mant. Sic peruersi
 contumeliam derisiones

putant, Illi se protinus ad aboedientiam stentunt. Isti ad insaniam suae defensionis eriguntur. Illi correptionis adiutorium uitae suae patrocinium deputant, per quod dum praesentis uitae culpa corripitur, uenturi iudicis irae temperatur. Isti cum se in peccatis reclarigatione conspiciunt, gladium percussione credunt. Quia dum per correptionis uocem culpa de tegitur, praesentis gloriae opinio faclatur. Hinc quippe in laude iusti, per salomone ueritas dicit.

” Doce iustum, & festinauit accipere. Hinc prauorum contumaciam despicit dicens.

” Qui erudit derisorem, ipse sibi facit iniuriam.

Nam fit plerumque utcum correpta in se mala defendere nequeunt, & ueracundia peiores fiant. Ac sic in sua defensione supbiant, ut quaedam uita contra uitam corripientis &quirat.

” Et eo se criminosos non aestimant, si crimina & alia imponant.

” Que cum uera inueniunt, nequeunt fingunt, ut ipsi quoque habeant quod non in parte iustitia in separe uideantur. Unde & sophar, quia quasi in ridere plinsepatione cloluit, protinus mendendo sub iungit.

” **DIXISTI ENIM PURVS**

” est sermo meus, & mundus sum in conspectu tuo.

” QUI BEATI IOB DICTAR

meminit. quam falsam
 hoc uoce illius imp
 nator agnoscat
Quomodo enim mundum
 se dicere potuit. quia
 S iustificare me uolue
 ro. os meum condem
 nat me. Sed habet
 hoc prauorum militia
 uitium uere in se flere
 mala renuit fingat
 alienam. Nam qua
 si solatio facinoris
 utitur. Si falsis uocibus
 & uitae corripientis in
 quinatur. Sciendum
 uero est. quod plerumque
 peruersi uerbo tenus
 bona optant. ut mala
 esse quae in praesentibus
 habentur ostendant.
 Et quasi fauentes pros
 pera expectant. ut be
 nigni uideantur.
 Unde & sophar proti
 nus subiicit dicens.
Atque utinam deus

loquetur tecum. &
 aperire & labia sua tibi.
Ipse quippe sibi homo
 loquitur. cum per hoc
 quod sentit. nequaquam
 diuinitatis spiritu. ac car
 nalis prudentiae intel
 lectus separatur.
Cum caro sensum exerit.
 & mentem quasi ad in
 tellegentiam prouo
 cans foras mittit.
 Unde & adhuc petro
 terrena sapienti ueri
 tas dicit. Non enim
 sapis quae di sunt. sed
 quae hominum. Cui
 tamen seculi confiten
 ti dicitur. Caro & san
 guis non reuelabit tibi.
 sed pater meus qui in
 caelis est. Quid autem
 di labia. nisi iudicia
 eius accipimus.
Clucis nempe labris
 uox praemittitur. & sen
 sus tacentis ignoratur.

207^v

Aperitur autem dum sermo promittitur - animus loquentis inuenitur.

Labia tacet; sua dñs aperit - cum uoluntate sua hominibus p̄apta iudicia ostendit.

Quasi enim reuerato ore loquitur - cum remota obscuritate dispositio nis intime sennt occultat quod uult.

Nam uelut clausis labris sensum nobis suum non indicat - cum per occulta iudicia quos quid faciat celat.

Sophar tacet; beato iob succedens mali intellectu seclarguat - seq; ipsum quantae sit benignitatis ostendit.

ei bona aptat - que & cum habentur ignorat dicens.

Atque utinam dñs loqueretur tecum - & aperiret

labia sua tibi. Ac si patenter dicat

Inperitae tue potius quam p̄nae p̄ator. quia sola castus prudentia p̄ditum aueritatis te sp̄m̄ uacuum agnosco.

Si enim dñi iudicia occulta cognoscere - tuem pro caces contra illum sententias non sonas.

Et quia om̄s dñs cum ad consideranda nos sua iudicia subleuat - ignorantie nr̄e protinus cecitate fugat.

Que aptas eius labris ad nos eruditio prodeat - protinus adiungendo manifestat dicens.

UT OSTENDAT TIBI secreta sapientie & quod multiplex sit lex eius.

Publica sapientie superne sunt opera. Cum om̄s dñs rex &

208R

quos creat. perficit.
bona que inchoat. &
aspirando adiuuat.
quos uisitationis sue
lumine inlustrat.

Cunctas & enim lique
quia quos gratis con
dedit. benigne disponit.

Et cum p̄ spiritalia dona
largitur. ipse perfe
cit quod ipse & mune
re sue benignitatis
inchoauit. Secreta
uero sapientie sup̄ne
sunt opera. Cum d̄
quos creauit deserit
cum bona que p̄reue
niendo ceperat. Ne
quaquam prosequen
do consumat.

Cum claritate nos sue
inlustrationis inlumi
nat. & tamen per
missis castis tempta
tionib; tenebris cæci
tate pulsat. Cum dona
quæ contulit minime

custodit. Cum &
mentis nr̄e ad deside
ria & citat. & tamen
occulto iudicio. diffi
cultate nr̄e in bælli
tatis angustia.

Quæ nimirum secreta
eius sapientie pauci
ualent inquirere
sed nullus inuenire.

Quia quod super nos
de nobis ab immorta
lis sapientia non iuste
disponitur. Iustum
profecto est. ut a nobis
adhuc mortalib; igno
rari. Sed hæc ipsa
sapientie illius secreta
conspicere. ut cumq;
iam incomprehensibi
litate eius est potentia
uidere. Quia & si in
ipsa consiliorum eius
inquisitione deficiunt.
deficiendo tamen ue
rius discimus quàm
timeamus.

Ad hæc se paulus sapien-
tiae illius secreta teten-
derat cum dicebat

“ **Q**uæ altitudo diuitiarum sa-
pientiae & scientiae di-
“ quam incomprehensi-
“ bilis sunt iudicia eius.
“ & inuestigabiles uie eius.

“ **Q**uis enim cognouit sen-
“ sum dñi uel quis consi-
“ liarius eius fuit

Qui superius & iam & ipsa
inquisitione lassiscens
sectamen ad cognitio-
ne infirmitatis proprie
lassiscendo proficiens
premitte dicens

“ **Q**uæ homo tu quis es qui
respondeus dō

Numquid dicit figmen-
tum ei qui se finxit
quæ se me fecisti sic

Qui igitur occulta di per-
tingere non uales ad
infirmitatis sue cogni-
tionem redit. Atq; ad
eruditionem se propria

deficiendo reuocauit
Ut hæc dicam secreta sa-

pientiae non inueniens
inuenit. Quia cum
ad superna consilia
requirenda lassiscere
didicit ut humilius ti-
mere. & quem sua

infirmitas agnitione
intima seppulit hinc
et uerius humilitas luxit

Sophar itaq; & per sci-
entiae studium perit
& paudacia tumide
locutionis ignarus

Quia ipse grauitatem
non habet meliori op-
tat quod habet dicens

“ **A**tq; utinam dñs loque-
“ retur tecum & aperi-
“ ret labia sua tibi ut
“ ostenderet tibi secreta
“ sapientiae. Qui eam

re ^{quasi} quoq; que sup amicum
pollere aestimat op-
tando sapientiam
ostentat cum proquir

209R

subdit, Et quod mul-
 tiplex sit lex eius,
 Quid hoc loco lex dei acci-
 pi. Nisi caritas debet
 perquam semper in
 mente legitur precepta
 vite quodlibet in actio-
 ne teneatur, De hac
 & enim lege veritatis
 uoce dicitur, Hoc est
 preceptum meum uteli-
 gatis inuicem
 De hac paulus ait,
 Plenitudo legis dilectio,
 De hac iterum dicit,
 Inuicem onera uestra
 portate, & sic adim-
 plebitis legem christi,
 Lex enim christi, quid
 congruentius intelle-
 gi quam caritas po-
 test, Quam tunc
 uere perficimus cum
 fraterna onera &
 amore toleramus,
 Sed haec eadem lex mul-
 tiplex dicitur, quia

studiosa sollicitudine
 caritas ad cuncta iustu-
 tum factum dilatatur,
 quae ad uobis quidem
 preceptis incipit
 sed se ad innumera
 extendit, Huius nam-
 que legis initium dilec-
 tio dei est, ac dilectio
 proximi, Sed de di-
 lectio per se distingui-
 tur, quia & toto corde
 & tota anima & & to-
 ta uirtute diligi condi-
 tor iubetur, Quam in-
 notandum est, quod
 diuinus sermo cum deum
 diligi precepit, non
 solum narrat & quae
 sed & iam informat,
 & quanto cum subiun-
 git & totae fortitudinis,
 Ut uidelicet qui perfecte
 deo placere desiderat,
 sibi de se nihil relin-
 quat, Proximi autem
 dilectio ad duo precepta

209^v
distinguitur. Cum & p
quendam iustum dicit.
" Quod ab alio tibi odis
" fieri. uide nōū alteri
" facias. & per semet
" ipsam ueritas dicit.
" Quae uultis ut faciant
" uobis homines. ita &
" uos facite illis. Quib;
duobus scilicet utriusq;
testamenti mandatis.
Per unum malitia con
peritur. Per aliud benignitas
pre rogatur.
Ut & malum quod pati
non uult quisq; non
faciens. cesset a nocen
di opere. Ut rursum
bonum quod sibi fieri
appetit. In pendens.
erga utilitate se pro
ximi exerceat & benignitate.
Sed haec ni
misum duo dum sollici
ta intentione cogitan
tur. cor uel innumera
iustitum ministeria

tenditur. Ne uel ad
inferenda quae non
debet desideris. In
quibus mens ferueat.
uel erga exhibenda
que debet otio resoluta
torpescat. Nam
cum causa alteri facere
quod nequaquam
uult ab altero ipse tole
rari. sollicita se inten
tione circumspicit.
ne superbie eleuet. & usq;
ad despectum proxi
mi animum deiciens
exaltet. ne ambitio
cogitatione laniet.
Cumq; hanc ad appeten
da aliena dilatat.
angustet. ne cor luxu
ric polluat. & suble
tum desideris per in
licitate corrumpat.
ne irae exasperet. &
usq; ad proferenda
contumeliam infla
met. Ne inuidia

mordeat & alienis
felicitatibus; æmula
sua se face consumat.

Ne inmoderate lingua
loquaciter protrahat.
ecumque usque cellas emia
obprobationis exten
dat. Ne oclum ma
lita & cetera & os usque
ad laculum in malechie
tionis irritat.

Rursum cum cogitat
ut ea alteri faciat
quæ ipsa sibi fieri ab
altero expectat.

Pensat nimirum ut
malis bona. ut bonis
meliora respondeat.

Ut ergo procaces man
suetudine longani
mitatis exhibeat.
Ut malitie peste lan
guentibus gratiam be
nignitatis inpendat.
Ut discordes in pacem
reducatur. Ut concor
des ad concupiscentiam

uesse pacis accingat.
Ut indigentibus; necessa
ria tribuat. Ut erran
tibus viam rectitudi
nis ostendat.

Ut afflictos uerbo & con
passione mulceat.

Ut accensos in huius mun
di desideris. In cepta
tione restringat.

Ut ininas potentium
ratiocinatione mitiget.

Ut oppressorum angus
tias quænta prece
iudicis ope leuet.

Ut foris resistentibus; op
ponat patientiam.

Ut inanis superbientibus;
exhibeat cum patientia
disciplinam.

Ut erga
errata subditorum
sic mansuetudo zelum
temperet. quatenus
aiustitiae studio non
eneuet.

Sic adultero
nem zelus ferueat
nec tamen pietatis

nec tamen pietatis

limitem feruendo trans
 cendat, Ut ingrator
 beneficis ad amorem
 prouocet, Ut gratias
 quosq; ministeris in
 amorem seruet,
 Ut proximorum mala
 cum corrigere non ua
 let taceat, Ut cum
 corrigi loquendo pos
 sunt silentio consensus
 esse per timereat,
 Ut sic ex quietate tole
 ret nec tamen in ani
 ma uirus doloris occul
 ta, Ut sic in diuolus
 munus benignitatis ex
 hibeat, nec tamen per
 gratia a iure rectitudi
 nis excedat, Ut cum
 proximis quae praeua
 let impendat, Sed haec
 impendendo non time
 at, Ut sic in bonis quae
 exhibet tumoris prae
 ceptum pauet nec
 tamen ab bonis exserit

torpercat, Ut sic quae
 porridet tribuat quae
 tenuis quicquid sit lar
 gitas remunerantis
 uolendat, Ne cum
 terrenis largitur suam
 plus quam necessesse est
 inopiam, Ut pamescat,
 Et in oblatione muneris
 hilaritatis lumen tris
 tia obscurat, Bene
 ergo lex dimulaplex
 dicitur quia nimirum
 cum una ecclesiam sit
 caritas si mentem ple
 ne caeperit, hanc ad
 innumera opera mul
 ti formiter accendit,
 Cuius diuersitate bre
 uiter exprimumus si
 in electis singulis bona
 illius per stringendo
 numeremus, haec
 nemq; per abel & elec
 te do munera obtulit
 & fratris gliechid non
 reluctando tolerauit,

Hæc enoch & inter homi-
nes uiuere sp̄aliter do-
cuit & ad sublimem ui-
tam ab hominibus & a
corporaliter abstraxit.

Hæc noe inspectis omni-
bus solum d̄o placabile ^{solo d̄o placabile}
ostendit. atq; in artem
fabricam studioli longè
laboris exseruit &
mundo sup̄ stitem pio ^{pio opera}
opere exseruendo supe-
ruit. Hæc per sem
& iacob humiliter
uestiganda patris eru-
bit & super læto dor-
sis pallio quæ non uide-
bat abscondit.

Hæc abrahæ dexteram
quæ ad mortem filii ^{quam}
oboediendo extulit
hunc prolis innumere
gentium patre facit.

Hæc isaac mentem quia ^{quam}
semper ad mundiciã
tenuit. caligantibus
faciẽs oculis. cludenda

211R
longe post uentura
dilatauit. Hæc iacob
compulit. & amissum
bonum filium medulli-
tus gemere. & prauoru
filiorum presentiam
sub æquanimitate tole-
rere. Hæc ioseph
docuit a fratrib; uenun-
datum. & libertatem
animi infracta serui-
tium perp̄ci. & eisdem
post fratrib; mentem
non elata principari.

Hæc moysen deliquente
populo. & usq; ad peccati-
onem mortis in p̄cipibus
strauit. & usq; ad in-
terfectionem populi per
zeli studium erexit.
& ut propereunte plebe
sepe morti obiceret. &
contra peccantem pro-
nus uice d̄ni irascentem
seruire. Hæc sinees
brachium in ultionem
peccantium erexit.

211
Ut accepto gladio coeun-
ter transfigeret & ira
dñi iratus plagieret.
Hæc hieru exploratorem
docuit. Ut prius con-
tra falsos locos ciues
ueritate uerbo defen-
deret. & hanc post mo-
dum gladium contra
hostes alligeret.
Hæc samuhel & in prin-
cipatum humilem præ-
buit. & integrum in
deiectione seruauit.
Qui cum persequente
se plebem diligeret.
ipse sibi testimonium
extitit. quia culmen
ex quo deiectus est non
amauit. Hæc dauid
ante iniquum regem.
& humilitate commo-
uit ad fugam. & pietate
repleuit adueniam.
Qui persecutore suum
& timendo fugit ut ^{ominum} dñm
& tamen cum potestate

ferendi repperit non
agnouit inimicum.
Hæc nathan & contra
peccantem regem in auc-
toritate libere inese-
pationis sustulit. & cum
regis culpa deesset.
in peccatione humiliter
strauit. Hæc per esau
nuditate castis in pæ-
dicatione non erubuit.
& subducto carnali
uelamine mysteria
superna penetravit.
Hæc heliam quia seruo-
ris zelo uiuere spiri-
tualiter docuit. ad uitam
quoque & corporaliter
abstractit. Hæc heli-
sæum quia magistrum
diligere simpliciter
instruit. magistrum
spu dupliciter impleuit.
Per hanc hieremias ne
in ægyptum populus
descenderet restitit.
Sed tamen & in obedi-

enter diligit ^{qui} quo des-
 cendi prohibuit & ip-
 se ascendit. Hæc hie
 zechielem quia prius
 a terrenis desideriis
 sustulit. post per
 cinnum captus in
 aere librauit.

Hæc in danielem quia
 a regis dapibus gula
 conpercutit ei & esu
 mentum oraleonum
 clausit. Hæc tribi
 pueris quia in tran-
 quillitate postas in-
 cendia uitiorum sub-
 didit. tribulationis
 tempore & flammis
 in fornace temperauit.

Hæc in petro & minist-
 terreni principis
 fortiter resistit &
 in circumcissione sub-
 mouenda minorum
 uerba humiliter au-
 diuit. Hæc in pau-
 lo & manus perse-

quentum humiliter
 pertulit & acmen in
 circumcissione negotio
 longe se in parte prio-
 ris sensum audenter
 insepauit.

Multiplex ergo lex di est
 quæ singulis rerum
 articulis non permu-
 tata congruit & cau-
 sis se uariantibus non
 uariata coniungit.
 Cuius nimirum legis
 multiplicitate bene
 paulus enumerat dicens.

- ” Caritas patiens est. be-
- ” nigna est. Non emu-
- ” latur. Non inflatur.
- ” Non agit perperam.
- ” Non est ambitiosa.
- ” Non querit quæ sua sunt.
- ” Non irritatur. Non co-
- ” gitat malum. Non
- ” gaudet sup iniquitate.
- ” Congiudat autē ueritati.

Patens quippe est cari-
 tas. quia inlata mala

912^v
æquanimiter tolerat,
Benignus uero est, quia
promalis bona largi-
ter ministrat.
Non æmulatur, quia per
hoc quod in presenti ^{in alio}
mundo nil appetit,
inuidere terrenis suc-
cessibus nescit, Non in-
flatur, quia cum pre-
mium æternæ retribu-
tionis anxia desiderat,
de bonis se exterioribus
non exultat, Non agit
perpercè, quia quo
se in solam dī ac pro-
ximi amore dilatat,
quidquid a consuetudine
discrepat, ignorat,
Non est ambitiosa, quia
quod ardentius intus
uoluit satiegit, foras
nullatenus aliena con-
cupiscit, Non que-
rit quæ suæ sunt,
quicquid cunctis quæ hinc
transitorie possidet

uelut aliena negligit,
cum nihil sibi esse
agnoscit, Non in-
ritatur, quia & in-
iuriis lacessitæ ad nul-
lū se ultionis motus
excitat, dum magnis
laboribus maiora post
præmia expectat,
Non cogitat malum,
quicquid in amore mun-
ditæ mentem solidans,
dum omne odium
reducitur eruit, uer-
sare in animo quod
inquinat nescit,
Non gaudet sup iniqui-
tate, quia sola dilec-
tione ergo omnes in-
hiat, Nec de perditio-
ne uersantum
exultat, Congitit
autem ueritatem, quia
ut se cæteros diligens,
per hoc quod rectum
in aliis conspiciat, quasi
de augmenta propriis

† proprium, nisi quod secum permaneat

prouectur hilarescit
Multiplex ergo iste lae di
 est. quae contra uni
 us cuiusq; culpe lacu
 lum quod perimenda
 mentem inpetit. In
 structionis suae muni
 mine occurrit.

Ut quic antiquus hostis
 uicia circumfusione
 nos obsedit. ipsa
 hunc de nobis multa
 pliciter expugnat.

Quam nimirum legem
 si sollicita considera
 tione pensamus. auc
 tori nro quanto coti
 die delinquamus ag
 noscimus. Si autem
 culpas ppendimus
 profecta aequanimiter
 flagella toleramus.

Ne ex suo dolore ad impa
 tientiam proruit
 cum suo se iudicio con
 scientia addicit.

Unde sophar quid

dicerit sciens. sed cui
 diceret nesciens. post
 quam praemisit dicens.
 Ut ostenderet tibi
 secreta sapientie
 quod multiplex sit
 lae eius. protinus
 uelungit.

ET INTELLIGERES

- ” quod multum minora
- ” exigueris ad dō. quam
- ” mesetur iniquitas tua.

Dolor quippe ut di
 ximus flagelli tempe
 ratur. cum culpa cog
 noscitur. Quia &
 tanto quisq; patienti
 us. ferramentū medici
 tolerat. quanto pu
 tridum conspiciet esse
 quod sciat. Quingitur
 multiplicitate legis
 intellegit. cuncta
 quae patitur quam
 sint minora perpen
 dit. Quic hoc quod
 culpe pondus agnoscit.

dolor flagellis leuigat.
 Sed inter hæc sciendum
 est quia sine magna
 iniquitate non fuerit.
 quod sophar uirum ius-
 tum usq; ad oblectio-
 nem iniquitatis in-
 crepauit. Unde & eos
 audaciam ueritas ius-
 te rearguit. Sed be-
 nigne uel gratiam
 reducit. Quia apud
 misericordem iudicem
 nequaquam sine uenia
 culpa relinquitur
 cum p̄ feruorem zelum
 & eius amorem peccat.
 Sæpe namq; magis hoc
 doctorib; mirandisq;
 contingit. ut quod
 altæ caritate feruerint
 modum correptionis
 & aggerent. Et lin-
 gua aliquid quod non
 debet dicat. quia men-
 tem delictâ quantum
 debet inflammat.

Sed uerbum prolate
 contumelie tanto citi-
 us patitur. quanto
 & ea quæ prodeat radi-
 ce pensatur. Unde
 bene p̄ moysen dñs pre-
 cepit dicens. Siquis
 abierit cum amico suo
 simpliciter in silua ad
 ligna cedenda & lig-
 num securis fugerit
 manum ferrumq;
 lapsus de manubrio
 amicum eius percusse-
 rit & occiderit. hic
 ad unâ supra dictarum
 urbium fugit & uiuet.
 ne forte proximus eius
 cuius effusus est san-
 guis doloris stimulo
 persequatur & ad pre-
 hendat eum. & percus-
 at animâ eius.

Ad siluam quippe cum
 amicum inuis. quoti-
 ens cum quo libet pro-
 ximo cedentenda

delictis nris conuertimur & simpliciter ligna succidimus. cum delinquentium uitia pia intentione se secamus. Sed securis manu fugit. cum sese increpatio plus quam necesse est in asperitate pertrahit. ferrugine de manubrio prosilit. cum de corruptione sermo durior excedit. & amicum percutiens occidit. Quia auditorem suum pro lata contumelia absque dilectionis interficit. Corrupti namque mens repente ad odium proruit. si hanc immoderate increpatio plus quam debuit addicit. Sed his qui incaute ligna percutit & proximum extinguit. ad tres necesse est urbes

fugiat. Ut in una eorum defensus uiuat. Quia si ad penitentiae lamenta conuersus. In unitate sacramenti sub spe fide & caritate abscondat. reus perpetrati homicidii non tenetur. eumque extincti proximus & cum inuenerit non occidit. Quia cum districtus iudex uenerit. qui se nobis per naturae nostrae consortium iunxit. ab eo procul dubio uindictam de culpe scatu non expectat. quem sub eius uenia spes fides caritas abscondit. Citius ergo culpa dimittit. que nequaquam malitiae studio perpetrata. Unde & iohannes iniquum uocat quem sententia superbia laudauerat.

MF

Nec tamen auenia
reprobatus & cluditur.

Quia ad uerba contume-
lie diuini amoris zelo
promouetur: qui pro
eo quod beati iob meri-
ta non agnoscit &
imperita adhuc inri-
sione subiungit dicens.

FORSITAN uestigia
di conprehens. & usq;
ad perfectum omni-
potente reperies.

Quid di uestigia nisi
benignitate illius
uisitacionis uocat.

Quib; nimirum progre-
di ad superna prouo-
camur. cum eius spū
afflatu tangimur.
& extra castis angus-
tias subleuati pamo-
rem agnoscimus auc-
toris nr̄i contemplan-
dam speciem quam
sequamur. Nam cū
mentem nr̄am spūalis

patrie amor inflam-
mat. quasi sequenti-
b; iter insinuat.

Et substrato corde
uelut quoddam uesti-
gium di gradientis
inpremitur. Ut ab eo
rectis cogitationum
gressib; uia uite teneat.

Quem enim necdum
cernimus. restat ne-
cesse est. ut per uesti-
gia sui amoris inda-
gemus. Quatenus
usq; ad contemplatio-
nis speciem. quandoq;
mens inueniat. que
nunc usq; ^{quasi} atergo sub-
sequens per scā desi-
deria explorat.

Hæc psalmista aucto-
ris nr̄i uestigia bene-
sequi nouerat cum
dicebat. Adhesit
anima mea post te.

Quem reperire quoq;
usq; ad uisionē sui

215
215R
celitudinis satagebat
dicens. Situit ani
ma meae ad dñm uiuum
quando ueniam & ap
parebo ante faciē dī.

Tunc quippe cognitio
ne manifesta om̄p̄
repperitur. cum
mortalitatis nr̄e
funditus ^{corruptione.} calcata ab
adsumptis nobis incli
uinitatis sue clarita
te conspicitur.

Nunc autē carnali cogi
tatione animum in
fusi sp̄s gratia subleuat.
& in contemptu rerum
prætereuntium saltat.

Totumq; mens quod
appetebat in infimis
despicit. atq; ad supna
desideria ignescit. &
contemplationis suae
quæ extracarnē tollit.
quæ corruptionis suae
pondera cœlhuc incar
ne retinentur.

Jncertum scripta lumi
nis tubar. intueri cona
tur & non ualeat. quod
infirmitate præssus
animus. & nequaquam
penetrat. & tamen
repulsus amat.

Jam namq; de se conditor
p̄ quod amatur osten
dit. Sed uisionis suae
speciem amantibus
subtrahit. Sola ergo
eius uestigia conspicien
tes gradimur. qui hunc
perdonorum suorum
signa sequimur. quem
necdum uidemus.

Quae nimirum uestigia
comprehendi nequeunt.
quia unde ubi quibus
ue modis ueniant
eius sp̄s dona nesciunt.

Ueritate attestante que
rit. Sp̄s ubi uult
spirat. & uocem eius
audis. & nescis unde
ueniat & quouadat.

Ex distributionis autem
culmine repereri
omni per contemplationis
speciem potest
Sed tamen ad perfectum
non potest

Quia & si hunc in claritate
sua quandoque
conspicimus non tamen
eius essentiam
plene contuemur

Angelica & enim uel humana
mens cum ad
incisum scriptum lumen
inhiat eo ipso se
quo est creatura coangustat
& supra se quidem
per prouectum tenditur
Sed tamen eius fulgorem
comprehendere nec dilatata
sufficit quia & transcendendo
& portando omnia & implendo
concludit Unde ad
huc subditur

Excelsior caelo est

” & quid facies profundior
inferno & unde cognoscit
longior terre mensura eius
& latior mari

Quod dicitur caelo excelsior
inferno profundior
terre longior mari latior
esse describitur

Tanto spiritualiter debet
intellegi quanto deo
quicquam nefas est
iuxta corporea lineamenta
sentire

Sed caelo est excelsior
quicquam scripturae
sui spiritus cuncta transcendit
inferno profundior
quia transcendendo subuehit

Terre longior quia
creature modum persistentiae
suae aeternitatis excedit
mari latior quia rerum
temporalium fluctus

Sic regens possidet
 ut hor sub omnimoda
 potentie sue presen
 tia coangustando cir
 cumdet. Quam uir
 possunt & celi appel
 latione angeli & in
 ferni uocabulo dæmo
 nia designari.

Per terram uero iusti
 homines per mare
 autem peccatores in
 tellegi. Excelsior
 celo est. Itaq; quia
 ipsi quoq; electi sp̄s
 uisionē tunc celsitu
 dinis perfecte non pe
 nētrant. Profun
 dior inferno est quia
 indignorum spūum
 astutias longe subali
 us quam ipsi putave
 rant iudicans damnat.
 Terre longior quia
 longenimitatē nr̄am
 patientia diuine lon
 genimitatis & superat

Quenior & peccantes
 tolerat & conuersos
 ad præmia remune
 rationis & peccat.
 Mari latior quia ubiq;
 factis peccantium
 rētributionis sue pre
 sentia occultat. occupat

Et cum non presens p
 iudicium sentiat
 cunctis tamen ad so
 lum se ferri homines
 possunt. Ut ipse
 sit celum cum iam
 per desiderium summis
 inhereat. Ipse infer
 num cum temptatio
 num suorum caligine
 perturbatus in infimis
 lacet. Ipse terra
 quia in bono opere
 fixe spei ubertate
 fructificat. Ipse ma
 re quia in quibusdam
 trepidus quatitur
 & aura sue mirabili
 tatis agitatur.

216^v
Sed caelo est excelsior.
Quia patientie eius
magnitudine uinci-
mur. Etiam cum sup-
nos in eis eleuamur.
Inferno profundior.
quia nimirum plus
iudicat. quam ipse
se humanus animus
intemperationibus in-
uestigat. Terre
longior. quia fructus
uite quos in fine retri-
buit. Nequaquam
nunc uel spes nostra con-
prehendit. Mari
latior. quia humana
mens fluctuans. mul-
tic de his que uentura
sunt conicit. Sed cum
iam cernere que aesti-
mauerat coeperit.
angustam se fuisse
in sua aestimatione
cognoscit. Excelsior
igitur caelo fit. cum
ipsa in eum nostra contem-

platio defecit. Unde
et cor psalmista posue-
rat. Sed nec dum se
eum contigisse sentie-
bat dicens. Mirabilis
facta est scientia tua
ex me confortata est
nec potero celesum.
Inferno profundior
nouerat. qui semetip-
sum discutens. sed
eius subtiliora iudicia
premetens dicebat.
Nihil mihi conscius sum.
Sed non in hoc iustifi-
catus sum. Qui autem
iudicat me. dominus est.
Longiosius terre uiderat.
cum minora ei esse
humane mentis uota
pensabat dicens.
Qui potens est omnia
facere super habundan-
ter. quam possumus
aut intellegimus.
Latiosius conspexerat
mari. qui timendo

pensabat. Quia ne
 quaquam mens huma
 na immensitatem
 distractionis eius ag
 nosceret. quantum
 libet inquisendo fluct
 uaret. dicens.

Quis nouit potestatem
 irae tuae. & praetimo
 se iram tuam dinume
 rare. Cuius bene
 potentiam egregius
 nobis doctor insinuat
 cum breuiter narrat.

Ut possitis comprehende
 re cum omnibus scis
 quae sit latitudo. lon
 gtitudo. sublimitas
 & profundum.

Habet quippe de latitu
 dinem. quia dilectio
 ne suae usq; ad collec
 tionem frequentium
 tendit. Habet longi
 tudinem. quia ad uite
 patriam nos longe
 nimitter tolerando

producit. Habet subli
 mitate. quia ipsorum
 quoq; intelligentia
 qui cepta in superna
 fuerint congregatio
 ne transcendit.

Habet profundum. quia
 damnatis inferius.
 distractionis suae iudi
 cium inconphensibili
 ter exercit. Que scilicet
 quattuor nobis in
 hac ^{uita} postis singulis. e
 xerceat. Quia & lati
 tudinem amando. & lon
 gitudinem tolerando.
 & celsitudinem non solu
 nrum intelligentia.
 sed etiam uoce supe
 rando. & profundita
 te suam exhibet. ocell
 tor & illicitos cogita
 tionum motus distric
 te iudicando.

Sed eius celsitudo. & pro
 funditas. quae sit
 inuestigabilis. nullus

agnosce. Nisi uel qui uel
 contemplatione uel
 summa prouehi uel
 occultis motib; resistens
 temptationum
 ceperit inportunita
 te turbari. Unde
 & beato iob dicitur.
 Excelsior caelo est &
 quid facies. Profundi
 or inferno. & unde
 cognoscis. Ac si aperte
 dispecto diceretur.
 Profunditate eius atq;
 excellentia. quando
 cognoscere sufficis.
 qui uel uirtute uel
 summa euehi. uel
 temetipsum reprehenden
 dere in temptationib;
 nescis. Sequitur.
 " **S**I SUBUERTERIT OAN
 " nic uel in unum co
 " hartauert quis contra
 " dicit ei. uel quis dice
 " re ei potest quia ita
 " facis.

SUBUERIT Dñs caeli.
 cum terribili & occult
 ac dispensatione
 humane contemplatio
 nis celsitudine destruit.

SUBUERIT infernum.
 cum cuius lib& mentē
 in suis temptationib;
 pauidam. cadere & ita
 ad deteriora pmittit.

SUBUERIT terram. cū
 fructificationē boni
 operis. uel uersis insu
 entib; intercedit.

incipit
SUBUERIT mare. cum
 fluctuationē nrē
 titubationis. emer
 gente subito pauore
 confundit. Dubie
 tate quippe suū cor
 anxium hoc ipsum
 quia titubat. uel de
 formidat. Et quasi
 mare subuertitur.
 cum ipsa inclin nra
 tepidatio considerato
 eius iudicii terrore

turbatur. Quia igitur
 tur cælum quomodo
 uel infernus terra
 uel mare subuertitur.
 breuiter diximus.
 Nunc aliquantulum
 laboriosius restat ut
 hæc quiditer in unum
 cohartari ualeant de
 monstremus.

Sæpe namque contingit
 ut cõsumma iam men
 tem sp̃s eleuet. Sed
 tamen hanc inportu
 nis caro temptationib;
 impugnet. Cumque
 adcontemplanda ani
 mus cælestia ductus
 obiectis actionis
 inlicite imaginib;
 reuerberatur.

Nam castus repente hunc
 stimulus sauciat que
 extra carne contem
 platio sc̃a rapielat.
 Cælum ergo simul in
 fernusque cohartatur.

cum unam ecclesiamque
 mentem & subleuatio
 contemplationis inlu
 minat & inportu
 nis temptationis obscu
 rat. Ut uideat in
 tendendo quod appetat
 & succumbendo incogi
 tatione toleret quod
 erubescat. De celo
 quippe lux oritur. In
 fernus autem tenebris
 possidetur. In unum
 ergo cælum infernusque
 redigitur cum mens
 que iam lucem patrie
 superne considerat
 & iam decarnis bello
 tenebras occulte temp
 tationis portat.
 Certe iam paulus testi
 cæli culmen ascendere
 rat. iam paradisi
 secreta cognouerat
 & tamen adhuc castus
 bella tolerans geme
 bat dicens

218^v
" Ideo aliam legem in
" membris meis repug
" nante legi mentis
" meae & captiuum
" me ducente in lege
" peccati quae est in me
" bris meis. Quid
" ergo in huius tunc
" praedicatoris pectore
" Nisi caelum est infer
" numq; coactauerat,

Qui & uisionis intimae
lumen acciperat.
& tamen adhuc tene
bras de carne tolera
bat. Super se uiderat
quod lux appeterat.
in se cernebat quod
m&uens doleret.

Jam caelestis patriae
lux irradiauerat.
Adhuc temptationis
obscuritas animum
confundebat.

Cum caelo ergo infer
num protulit. qui & in
luminatum securitas

erexit & temptatum
gemitus strauit.

Et saepe contingit ut fi
des in mente iam uiget
sed tamen & parte
aliquantula indubie
tate contabescat.

Quatenus & certa se
auisibilibus eleuet & ex
quibusdam sese incer
tate perturbet.

Nam plerumq; ad aeterna
appetenda se erigit
& subortus cogitatio
num stimulis agitata
sibi in se ipsa contradicit.

In unum ergo ^{terra} mareq;
coactatur. cum unam
eundemq; mentem
& certitudo fidei ro
borat & tamen &
aliquantula mutabi
litate perfidie aura
dubietatis uersat.

Annon in suo pectore
coactari terram ma
reque cognouerat.

en qui & per fidem spesiciens
& per infidelitatem
fluctuans dicebat.

Credidisse adiuua Inse-
dulitatem meam.

Quo tacq; est quod &
se credere asserit & ad-
iuuare in se Increduli-
tate querit. Nisi quod
coastare se in suis cogi-
tationibus terram cum
mari deprehenderat.

Qui & ex ore certus iam
per fidem ceperat &
adhuc incertus undas
perfidie & increduli-
tate tolerabat.

Quod tamen occultae
fieri dispensatione p-
mittitur. Ut cum mens
iam surgere adfectu
tudine ceperit. prae-
uicias suae reliquias
impugnatur. Quatenus
ipsa haec impugnatio
aut resistente & exeat
aut delectationibus

seductionem frangit.

Recte tacq; nunc dicitur.

Si subuerterit omnia
uelut in unum coasta-
uerit. quis contra dicit
ei. uel quis dicere ei

potest. quis tac facis.

Quia nimirum diuini
iudicium. Nec aduer-
sitate uide & inminui.
nec inquisitione cog-
noscitur. Cum uel uir-
tutes quas tribuerat
subtrahit. uel has om-
nino non adimens
uitiorum concuti impug-
natione permittit.

Saepe namq; in elatio-
ne cor^{ad} tollitur. cum
letis successibus. Inuir-
tute roboratur.

Sed dum latentes motus
audaciae incogitatio-
ne conditor conspici-
t. se sibi hominem osten-
dendo derelinquit.

Ut eius mens derelicta

quid sit inueniat
 que male in se securus
 gaudebat. Unde cum
 subuersi omnia uel in
 unum coacti dice
 rentur. Prognus addit.

“ **I**PSE ENIM NOUIT
 “ hominum uanitate.
 “ & uidens iniquitate
 “ nonne considerat.

ACSI PREMISSA PATE
 A faciendo subiunge
 re & dicens. Quia tole
 rando succrescere
 uitia conspiciunt. Iudi
 cando dona confun
 dit. Rectus uero
 in descriptione ordo
 seruatur. cum prius
 nosci uanitates & post
 considerari iniquitas
 prohibetur. Omnis
 quippe iniquitas uani
 tates non tamen om
 nis uanitates iniquitas
 esse solent. Uana nam
 que agimus quotiens

transitoria cogitamus.
 Unde & euanescere dicitur
 quod repente ab intui
 entium oculis auferitur.
 Hinc psalmista ait.
 “ Uniuersa uanitas om
 “ nis homo uiuens.

“ **Q**uoniam per hoc quod uiuen
 do uel interitum tendit.
 recte quidem uanitas
 dicitur. Sed nequaquam
 recte & iam iniquitas
 appellatur. Quia &
 si de pena est culpa
 quod deficit. non ta
 men hoc ipsum culpa
 est quod auita percurrit.

Uane sunt lacrye quae
 transeunt. Unde &
 psalmonem dicitur.
 “ Omnia uanitates. Apte
 post uanitate pro
 nus iniquitas subin
 fertur. Quia dum
 per uendam transito
 rie ducimur. in qui
 busdam noxie ligamur.

Cumq; mens incommu-
 tabilitatis statum
 non tamen a se in ipsa
 defluens ad uitia pro-
 rumpit, Vanitate
 ergo ad iniquitatem
 labitur, que ad sua
 seculis mutabilibus dum
 alius ad alia semper
 impellitur, sub orienti-
 bus culpis inquinatur,

Potest tamen & uani-
 tas culpa intellegi
 & iniquitatis nomine
 scilicet grauior de-
 monstrari, Si enim
 aliquando uanitas
 culpa non esset, pre-
 mista non diceretur,

Quamquam in imagine
 di ambulet homo ta-
 men uane conturba-
 bitur, thesaurizat
 & ignorat cui congre-
 gat ea, Quia quam-
 uis trinitatis imagi-
 ne innatura resuemet

uanis tamen delecta-
 tionis modibus per-
 turbatur, In conuersatio-
 ne nostra delinquimus,
 ut modis nos semper
 alternantibus, cupido
 concutiat, mens fran-
 gat, letitia mulceat,
 dolor affligat,

Ex uanitate ergo ut su-
 perius dictum est, ad
 iniquitatem ducimur,
 cum prius per leuia delic-
 ta defluimus, At uia
 cunctis leuigante nequa
 quam post committere
 & iam grauiora timea-
 mus, Nam dum
 moderari lingua otiosa
 uerba neglegit, more
 in olite remissionis
 capta audax ad noxia
 prorumpit, Dum
 gula incumbitur, ad
 libidinem prognus in
 saniam prorumpit,

Cumq; mens subigere

usu

mole

leuatur

delectationē carnis
 tenuit. Plerumque
 ad perfidie uoragine
 ruit. Unde bene
 Paulus plebis israeli
 tē damna conspiciens.
 ut imminētia ab au
 ditoribus mala consper
 ceret curauit & ordi
 ne transacta narra
 re dicens. Neq; ido
 latre efficiamini
 sicut quidam. quem
 admodum scriptū est.
 Sedit populus mandu
 care & bibere & sur
 rexerunt ludere.
 Esus quippe pomus que
 colusum in pulit
 lusus ad idolatriam
 traxit. Quia si uani
 tatis culpa nequaquā
 caute conperitur.
 ab iniquitate pro
 nus mens incauta
 deuoratur. Salomo
 ne at testante q̄i ait.

Quimodica spernit
 paulatim decidit.
 Si enim curare parua
 neglegimus. insensibi
 liter seducti. audenter
 & iam maiora perpe
 tramus. & notan
 dum quod non uideri
 sed considerari iniqui
 tas dicitur. Studiosius
 quippe conspiciamus.
 quæ consideramus.
 D̄s itaq; hominum ua
 nitate nouit. Iniqui
 tate considerat.
 Quia nec minora delic
 tie in uita deserit
 & ad maiora ferien
 da se grauiora per
 uenitur. Uentus
 mentem obnubilat.
 Iniquitas cecat.
 Quæ nimirum mens
 amisso mox lumine
 tinto se atq; p̄
 mosem erigit. quan
 to & iniquitas capta

† in ten. iur. accin. gtr. quia i. gtr. al. & i. o. r. i. b. u. r. m. a. t. i. n. c. i. p. i. t. u. r. a. d.

laquei eius auertatatem
longius recessit

Unde apte quoque quo
uanitates cum iniqui
tate perahat & pri
mit cum serpente
subiunxit

UIR UANUS INSUPER
biam erigitur

Uanitas quippe fi
nis est ut cum peccato
mentem sauciat hanc
& culpam audacem
reclat quatenus sui
reatus oblitae quae ami
sisse innocentiam non
dolat. Justo & caecata
iudicio simul & humi
litate perdat. Et fit
plerumque ut prauis
desideriis seruiens
a iugo se diuini timo
ris excutiat & quasi
in malorum prope
ratione iam libera om
ne quod uoluptas sug
gerat implere contendat.

Unde cum uir uanus se
erigere in superbiam
dicitur ilico subinfestus

” **E**t quasi pullua
” onagri se liberum
” natum putat

Per pullua quippe
onagri omne agrestis
um genus & primitur
quod nature demissu
motibus loris dominan
tium non tenditur

Agri namque animalia
in libertate habent &
ire quo appetunt &
quiescere cum lassantur

Et quam uis insensatis
animalibus homo lon
ge sit melior hoc tamen
plerumque homi
ni non licet quod bru
tis animalibus licet

Que enim ad aliud mi
nime seruantur eorum
motus proculdubio
nequaquam sub discipli
na restringitur

221^v
Homo autem quia ad
sequente[m] uitae ducitur.
Necesse profecto est
ut incunctis suis motib[us]
sub discipline dispositio
ne religatur. Et quasi
domesticum animal
loris uinctum seruiat.
atq[ue] aeternis dispositio
nib[us] restrictum uiuat.
Qui ergo implere cunc
tae que desiderat per
effrenata[m] libertatem
querit. Quid aliud
quam pullo onagri
esse similis concupiscit.
ut discipline hunc lora
non teneant. sed au
denter uagus per siluam
desideriorum currat.
Saepe autem diuina mi
seratio quos proclere
in effrenationem in
licite libertatis conspi
cit. oblectatione pro
pere ad uersitatis
frenat. quatenus

elisi discant. quam
seproba electione
tumuerunt. Ut lam
flagelli & perimentis
edomit[is] quae iumen
tae domestica precep
torum loris mentis
colle subiciant. & uite
presentis lanera ad
nutum presidentis p
agant. Quibus bene
loris ligatum se noue
rat quid dicebat.
" Ut iumentum factus
sum apud te. & ego
semper tecum.
Unde & seuius ille prece
tor ab agro perfide
uoluptatis ad domu[m]
fidei reductus. recto
ris sui calcari[bus] punc
tus uodiebat.
" Durum tibi est contra
" Stimulum calcitrare.
¶ Restat ergo ut si esse
iam similis pullo
onagri nolumus.

Incunctis quæ appeti-
 mus. nutum prius In-
 time dispensationis
 & quæremus. Ut
 mens nra In omne qđo
 nitur. supni regimi-
 nis loro teneatur.

Et inde magis uotic sua
 uoluntatem implect
 unde uite sue studia
 & contra propriam
 uoluntatem calcet.

Multa sophas forma
 protulit. Sed quod
 meliori se hoc loqui-
 tur nescit. Unde ad
 huc increpando sublungit.

TU AUTEM FIRMAS
 ti cor tuum. & expan-
 disti ad dñm manus tuas.

FIRMARI COR NON
 hoc loco puritate dicit
 sed per insensibilitatem.

Omnis quippe animis
 qui distractionis In-
 time consideratione
 se subicit & eius

protinus timore mol-
 lescit. eumq; sagitte
 diuine formidinis pe-
 netrat. quia infirma
 uiscera phumilitate
 gestat. Quis autē
 p̄tinacia insensibilita-
 tis obduserit quasi
 confirmat. ne hoc
 lacula timoris supni
 confodiant. Unde
 quibusdam p̄prophe-
 tiam dñs misericordi-
 ter dicit. Tollam
 uobis cor lapideum
 & dabo uobis cor carneū.

Cor quippe lapideum
 tollit. cum nobis sup-
 bie duritiam. & sensi-
 bilitatem uertit.

Per manus uero & iam
 crebro sicut docuimus
 opera designantur.

Cum culpa igitur ma-
 nus ad dñm extendere
 est. contra largitoris
 gratiam deuitate

222^v
operum superbitis,
Qui enim in conspectu
diuini iudicis loquens
sibi bona que fecit
tribuit. ad omni manu
supbient tendit,
Sic profecto contra elec
tor reprobis. Sic contra
catholicos heretici sem
per effrenantur,
Ut cum obiurgare facta
nequeunt. bonos rep
hendere de factorum
electione moliantur,
Quatenus eos quos
rederguere & infirmi
tate actionis non ua
lent. & crimine tumo
ris accusent, Unde
& sic bonis que & teri
us fiunt. nequaquam
bona esse iam censeunt,
Que quasi per studium
turgide cogitationis
& exhibentur. quise per
humilitate mente in
crepant. & quod dictis

suis semet ipsos feriunt
ignorant, Sed quia
iustum sophar uirum
actenus reprehenden
do corripuit. nunc
uelut docendo subiungit,
SI INIQUITATEM
que est in manu tua
abstuleris. & non
manserit in taberna
culo tuo. In iustitia
tunc leuare poteris
faciem tuam absque
macula & eris stabilis,
OMNE PECCATUM
aut sola cogitatione
committitur. aut co
gitatione simul & ope
re perpetratur,
INIQUITAS IN MANU EST
culpa in opere. In iusti
tia uero in taberna
culo. Iniquitas in
mente, Mens quip
pe nra. tabernacu
lo non incongrue
uocatur. In qua apud

nos in & ipsos abscon-
dimur - cum foris in
opere non uidemur,

Sophar itaq; quia ius-
ti uiri amicus est
nouit quod dicat
sed quia iustum inces-
pat hereticorum te-
nens speciem profer-
re recte & iam quae
nouit ignorat,

Sed nos calcantes hoc
quod ab eo tumide
dicitur, pensemur
eius uerba quae uera
sunt si recte dicerent,

Prius enim a manu in-
iquitatum subtrahi
& post a tabernaculo
ammonet in iustitia
abscondi, Quia quis
quis iam praua a se
operis exterius rescat
necesse profecto est
ut ad se in & ipsum
rediens - Sollerter
se in mentis inten-

tionem dicemat,

Ne culpa quam iam in
actione non habet
adhuc incogitatione
pouet, Unde bene
& iam psalome
dicitur, Prepara
foris opus tuum &
diligenter exerce agri-
tuum ut postea aeli-
fices domum tuam,

Quid nempe est pra-
parato opere agrum
diligenter exterius
exercere, Nisi euulsis
iniquitatis sentibus
actionem nostram ad
frugem retributionis
excolere, Et quid
est post agri exercitum
ad aedificium domus
redire, Nisi quod ple-
rumque & bonis operi-
bus discimus quantae
uite munditiam in
cogitatione constru-
mus, Poene cuncta

namq; bona opera
 & cogitatione prode
 unt. Sed sunt non
 nulla cogitationis
 agmina que & ope
 ratione nascuntur.

Nam sicut ab animo
 opus sumitur. Ita rur
 sus ab opere animus
 eruditur. Mens
 quippe diuini amoris
 & cordia capiens im
 perat bona que fiunt.
 Sed postquam fieri
 imperata ceperint
 ipsis suis exercitata
 actionib; discit. Cum
 imperare bona incoa
 uerit. quantum minus
 uidebat. Foris ergo
 ager & colitur. ut do
 mus post modum
 construatur. Quia
 plerumq; ab exteriori
 opere sumimus. quan
 ta subtilitate rectitu
 dinis in corde teneamus.

Quem bene sophas ser
 uare ordinem studuit
 cum prius auferrit In
 quitate amantibus.
 & post at a tabernaculo
 iniustitiam dixit.

Quia nequam plene
 animus incogitatio
 ne erigitur. quando
 adhuc ab eo & trin
 secus in opere errat.

Que si perfecte duo
 haec tenemus. ad dm
 strictim sine macula
 faciem leuamus.

Interna quippe facies
 hominis mens est.
 In qua nimirum recog
 noscimus ab auctore
 nro diligemur.

Quam scilicet faciem
 leuare est. animum
 p̄ studium orationis
 attollere. Sed eleua
 tum faciem macula
 inquinat. Si intenden
 te mente peccatus sui

conscientia accusatur
 quia absque fiducia
 protinus frangitur
 silentio precibus: nec
 dum devictae culpe
 memoria mordetur.

Diffidit namque accipere
 se posse quod petit
 quae profecto seminis
 citur: nolle se adhuc
 facere quod diuinitus
 audiuit. Hinc per
 iohannem dicitur

Si cor nostrum non repre
 henderit nos fiducia
 habebimus. eodemque
 quidquid petierimus
 ab eo accipiemus.

Hinc salomon ait

Qui auertit a se suam
 ne audiat legem
 oratio eius erit execra
 bilis. Cor quippe
 nos in peccatione repre
 hendit: cum resistere
 se preceptis eius quae
 postulat meminit.

& oratio eius fit execra
 bilis: cum a censura
 auertitur legi.

Quia dignum profecto est
 ut ab eius beneficiis sit
 quisque extraneus: cuius
 nimirum iussionibus
 non uult esse subiectus.

Qua in se hoc est salubre
 remedium: ut cum se
 mens & memoria
 culpe reprehendit
 hoc prius in oratione
 defleat quod errauit.

Quatenus erroris macu
 la cum fleat: tergatur
 in peccatione suae cordis
 facies ab auctore
 munda uideatur.

Sed curandum nimis
 est ne ad hoc rursus
 proruat: quod se mun
 dase fleat: exultat.

Solertiter quippe debe
 mus meminisse quod
 dicitur: ne teras uer
 bum in oratione tua.

¶ Medium plorata culpatum punitur. in conspectu iustitiae: ipsa etiam lamina loci genitur.

Quo uidelicet dicto uir
 sapiens nequaquam
 nos prohibet. Sæpe
 ueniam petere. sed
 culpas iterare.

Ac si aperte dicat
 Cum inde gesta defle
 ueris. nequaquam
 rursus facias. quod
 in precibus iterum plan
 gis. Ut ergo compeem
 facies sine macula
 leuatur. ante oratio
 nis semp tempora de
 bet sollicite conspici.
 quidquid potest in
 oratione reprobari.

Idem quippe se mens
 cum ab oratione ces
 sat exhibere festinet.
 qualis apparere iudici
 in ipso orationis tem
 pore se optat.

Sæpe namque immunda
 quedam uel illicita
 in animo uersamus.
 quotiens a precibus

uocamus. Sed cum se
 mens costudia oratio
 nis erexerit. eorum
 serum imagines reuer
 berata patitur. quibus
 libenter prius otiosa
 præmebatur. Et quasi
 iam faciem anima
 ad om̄ leuare non suf
 ficit. quic in se nimi
 rum inquinata men
 te maculas pollute
 cogitationibus erubescit.
 Sæpe curis mundi liben
 ter occupamur. cumque
 post hæc costudium
 orationis intendimus.
 nequaquam se mens
 ad celestia erigit.
 quia pondus hanc ter
 rene sollicitudinis in
 profundis mersit.
 Quin prece facies munda
 non ostenditur. quia
 cogitationis infime
 luto maculatur.
 Nonnumquam uero

cor acunctis & cuncti
mus. & inlicitis motib;
& iam cum ad prece
uacat o. iemus.

Sed tamen quic nos cul
pas rarius committi
mus. Aliene pigrius
delicta relaxamus.

Et quo peccare noster
animus sollicitus
m&uit. eo districtus
hoc quod in se ab alio
delinquitur ab hor
rescit. Unde fit ut
inueniatur quisq;
tardus ad ueniã. quo
proficiendo factus
est cautus ad culpã.

Et quo ipse excedere in
alterum m&uit. hoc
quod in se exceditur
puniri durius & qui
rit. Sed quid hac
doloris macula rep
periri deterius potest.
quæ in conspectu iudi
cis. caritate non in

quinat sed negat
Uitam quippe anime
que libet culpa palluit.
seruatus uero contra
proximum dolor.
occidit. Menti namq;
ut gladius figitur. ut
mugrone illius ipsa
uiscerum occulta per
foricatur. Qui scili
ca. atricis fixo corde
si prius non eductur.
nihil in præcib; diuine
opis obtinetur. Quia
& uulneratis membris
inponi salutis medici
mina nequeunt. nisi
ferrum auulnere ante
subtrahatur. Hinc
est enim quod per
sem&ipsam uertitas
dicit. Nisi semise
ritis hominib; peccata
eorum. nec pater
uester celestis remit
tit uobis peccata ur̃a.
Hinc admonet dicens.

" Cum stabitis ueloran
 " dum dimitte siquid
 " habetis aduersus alteru.
 " Hinc rursus ait, date
 " & dabitur uobis. di
 " mitte & dimitatur
 " uobis, Hinc consti
 " tutione postulatio
 " nis conditione posuit
 " pietatis dicens,
 " Dimitte nobis debita
 " nra. Sicut & nos di
 " mittimus debitorib;
 " nris, Ut profecto
 bonum quod ad o con
 puncti peccamus. hoc
 primum cum proximo
 conuersi faciamus,
 Tunc ergo uere sine ma
 cula faciem leuamus.
 cum & nos prohibita
 mala non commita
 mus. ne ec que in nob
 commissa sunt & pro
 prio zelo retinemus,
 Craui namq; mens nra
 orationis sue tempore

confusione deprimatur.
 Si hanc aut sua ad
 huc operatio inquinat.
 aut aliene malicie
 seruatus dolor accusat.
 Que duo quisq; dum
 terferit. uo ea que
 subnexa sunt. protinus
 liber & surgit. & eris
 stabilis & non timebis.
 Quia nimirum tanto
 minus adiudicem tre
 pidat. quanto in bo
 nis actib; solidius stat.
 Timorem quippe supe
 rat. qui stabilitatem
 seruat. quia dum
 sollicitus studet per
 agere. quod mansue
 te conditor imperat.
 securus & iam cogitat
 quod terribiliter inten
 dat. Sciendum
 prepterea est. qm
 nonnulla bona sunt
 atq; indefessi persis
 timus. & rursus

non nulla sunt quibus
 continue deficientes
 labimur. atque uide-
 mus magnis conatibus per
 inter uicula temporu
 reformamur. In acti-
 uo & enim uitae sine
 defectu mens figitur.
 A contemplatione autem
 infirmitatis suae pon-
 dere uicula lassatur.
 Illa quippe tanto fir-
 mius durat quanto
 ad uicina se erga utili-
 tate proximi dilatat.
 Haec tanto celerius la-
 bitur quanto & castis
 claustra transgredi-
 ens super se & ipsam
 ire conatur. Illa per-
 plena se dirigit & id-
 circo pedem operis
 robustius figit. Haec
 autem quos se alta appe-
 tit ad se citius fessa
 discendit. Quod be-
 ne hac breuiter ezechiel

insinuat cum eorum
 quae uiderat motus
 animalium narrat
 dicens. Non reuer-
 tebantur cum incede-
 rent. Ac paulo post
 subicit coniungens.
 " & animalia ibant &
 " reuertebantur.
 Scia quippe animalia
 S aliquando uadunt
 & minime redeunt.
 Aliquando uadunt
 & protinus reuertuntur.
 Quia electorum men-
 tes cum per conlatam
 sub actus uitae gratia
 erroris uias deserunt
 redire ad mala mun-
 dinesciunt quae reli-
 querunt. Cum uero
 per contemplationis
 aciem & ab axe eadem
 actus uita suspen-
 dunt eunt & redeunt.
 Quia pro hoc quod diu per-
 sistere minime

contemplationi suffi-
ciunt. sese iterum ad
operationē fundunt!

Ut in his quæ sibi iuxta
sunt se excedendo sefo-
ueant. & sup se rursū
surgere contemplando
conualescant.

Sed dum hæc eodem ^{hā} modo
ficiendo proculdubio
in eius soliditate persis-
tat ^{hā} contemplatio
more debito per tem-
porum intervalla
reperitur. Quia & si
infirmittas suæ pon-
dere superat mens
deficit. hæc tamen
iterum continuis cona-
tibus separata compre-
hendit. Næ stabilitate
suam in eis per-
didisse dicenda est.
Aqua & si semper deficit.
hanc & cum perdidit
rit semper inquirere.
Se qui tur

" MISERIE quoque
" obliuisceris. & quasi
" aquarum quæ præ-
" terierent non recor-
" daberis.

Mala uite presentis
tunc durius animus
sentit. quanto pensare
bonum quod sequitur
neglegit. Quodq;
non uult præmia
considerare quæ restant
grauia æstimant esse
quæ tolerant.

Unde & contra flagelli
ictuum cogitatio
cæca conquiritur. &
quasi infinitæ cala-
mitas creditur quæ
diebus ^{cursum labendi hinc} cotidie finitur.

Nisi semel quisq; ad
æterna se erigat atq;
in his quæ incommuta-
biliter permanent ocu-
lum cordis figunt.

Prope nihil esse hinc cons-
picit quidquid ad finem

currit: presentis uitae
in uersa tolerat.

Sed quasi nihil esse om-
ne quod labitur pensat.
quo enim se intus
gaudis robustus inse-
rit: eo minus exterius
dolores sentit.

Unde sophar nequaquam
ueritatis ausu temerario
docere meliorem exor-
tatur ad iustitiam
& demonstrat quam
nulla iusti oculis uidea-
tur paenae. Ac si apte
dicat: Si degustas
gaudium quod intus
permanet: leue fit
propterea omne quod
foris dolet. Bene autem
presentis uitae miserias
aquis praeteruentibus
comparat: quae cala-
mitas transiens elec-
ta mentem nequaquam

subiit
uicissitudinis obstruit.
Sed tamen tactu

meroris infundit.
Nam & quidem per uoluntate
uulneris & si sine cesti-
tudine non frangitur
salutis. Saepe autem
non solum flagella
at terunt: sed in unius
cuiusque iusti animo
malignorum quoque
spirituum testimonia
grassantur. Ut exteri-
us & percussione doleat
& intus aliquatenus
& temptatione frigescat.

Sed nequaquam gratia
deserit: quae quoniam
durius & dispensatione
percussit: eo amplius
& pietate custodit.

Nam cum tenebrae
per temptationem cepe-
rit: sese iterum lux in-
terna succendit.

Unde & subditur

” **ET QUASI MERIDIANUS**
fulgor consurgit tibi
ad uesperum.”

227
Fulcor quippe œ
ridianus in uespere
uirtutis renouatio
intemptatione
Ut repente caritatis
feruore mens uigeat
quæ iam iamq; lumen
sibi gratiæ occubuisse
formidabat. Quod
adhuc sophar subt
lius aperit cū subiungit.

” **Et cum te consuap**
” tum putaueris ut lu
” cifer orieris.

Sæpe namq; tot
temptamenta nos
obsident ut ipsa
nos eorum numero
sitas pæne collapsu
disperationis inclinæ.
Unde plerumq; mens
intechum uertitur
uix ipsa uirtutis sue
damna considerat
& tota dolens.

Sed quasi iam & asen
su doloris aliena

frangitur & enume
rare non ualæ. quanto
cogitationum tumul
tu uastatur. Ruitur
se per momenta conspi
cit eiq; ne armare
pugnationis arripiat
grauius mæror ipse
contradicit. Cū cum
ductas quo libæ oculos
obscuritas obsedit
& cum uisum tenebre
semp impediât. me
ror iste tamen nihil
aliud quam tenebras
uidet. Sed apud mi
sericordem iudicem
sæpe hæc ipsa quæ
cednisum quoq; ora
tionis adgrauat pro
nobis subtilius tristi
tia exorat. Nam
mæroris nri caliginē
conditor conspiciet
& subtracti luminis
redios refundit.
Ita ut seclta protinus

pro dona mens uigeat
quam paulo ante de
certantia uitia supbie
calce deprimebat

Mox torporis pondus
discutit atq; ad con
templationis lumen
post perturbationis
sue tenebras erumpit

Mox in gudio pro
fectus atcollitur que
inter temptamenta
peius cadere & dispe
ratione cogebatur

Sine cogitatione cessa
mine presentia dispi
cit sine dubitationis
obstaculo deuentura
retributione confidit

Iustus ergo cum se con
sumptum putauerit
ut lucifer oritur

Quia mox ut tenebres
cese temptationum
caligine ceperit
ad lucem gratiae
reformatur & in se

ipso monstrat diem
iudicis quia casurus
paulo ante timuit
nocte culpe Recte
autem lucifero iusti
uita comparatur

Solem quippe precur
rens lucifer nuntiatur
& quid nobis scorum
innocentia Nisi se gen
tis iudicis claritatem
clamat In eorum
namq; admiratione
conspicimus quid
de maiestete ueri lu
minis aestimemus

N& dum redemptoris
nri potentiam uidemus
sed tamen uiratem
illius in electorum suorum
moribus admiramus

Quic igitur bonorum
uitam inconsideratio
ne sua oculis nris
uim ueritatis obicit
clarus uelut lucifer
ante solem uenit

Sciendum uero est
quod hæc quæ & temp
tatione spirituum
aduersitate discussi
mus. Iuxta exteriora
quoque mala nil obstat
intelligi. Sæc & eni
uiri qui & summa me
dullitas diligunt. in
infimis dura patiunt.

Sed in fine gradui lu
men inueniunt quod
habere in hoc spatio
percurrentis uite
contempnunt.

Unde nunc per sophar
dicitur. Et quasi
meridianus fulgor
consurgit tibi ad ues
perum. Peccatoris
enim lumen in die est
obscuritas in nocte.

Quia in præsentia uita
felicitate accollitur.
Sed aduersitatis te
nebris in fine deuorat.

Iusto autem meridianæ

fulgor ad uesperum
surgit. quia quantum
sibi elicitas maneat
cum iam occumbere
ceperit agnoscit.

Hinc namque scriptum est.

” Timentis dno bene erit

” in extremis. Hinc p

” psalmistam dicitur.

” Cum dederit dilectas

” suis somnum hæc est

” hereditas dñi.

Qui in huius quoque uite

ad huc certamine

positus cum se sump

tum putauerit. ut

lucifer ortus. quia

foris cadens intus

innouatur. Et quo

magis exterior aduer

sa tolerat. eo uerius

uistutum lumine in

terius coruscet.

Peculo ac testante

” qui ait. Sed licet

” is qui foris est noster

” homo corrumpitur.

tamen his qui intus
 est renouatur de die
 in diem. Id enim
 quod in presenti est
 momentaneum & le
 ue tribulationis nre
 supra modum insubli
 mitate & testimonio glo
 rie pondus operatur
 in nobis. Et notan
 dum quod nequaqua
 cum consumptus fue
 ris. Sed cum te con
 sumptum putaueris
 dicit. Quia & quod
 uidemus indubitate
 est. & quod speram
 in constantia. Unde
 & isdem paulus non
 se consumptum noue
 rat. sed putabat.
 Qui & in conuersa tribu
 lationum corruens.
 ut lucifer resplende
 bat dicens. Quasi
 morientes. & ecce ui
 uimus. Quasi tristes.

„ Semp au gaudentes
 „ Sicut egentes. multos
 „ autem locupletes.
 S ciendum quoq; est
 quod bonorum mens.
 quod duriora proueri
 tate tolerat. eo
 & eternitatis premia
 ceteris sperat.
 Unde & apte subditur.
 „ **Et HABEBIS FIDUCIA**
 „ proposita tibi spe.
 T ANTO NAUOQ; spes
 T in diu solidior surgit.
 quanto pro illo quisq;
 grauiora pulerit.
 Quia nequaquam retri
 butionis gaudium
 de eternitate colli
 gitur. quod non hic
 prius pia tribulatio
 ne seminatur.
 Hinc & iam p psalmis
 „ tate dicitur. Euntes
 „ ibant & flebant mit
 „ tentes semina sua.
 „ Uenientes au uenient

" In exultatione portan-
 " tes panipulos suos,
 " Hinc paulus ait,
 " Si conmorimur & con-
 " uivificamur. Si susti-
 " nemus & conregnabimur.
 " Hinc discipulos admo-
 " nens dicens, Ne mul-
 " tas tribulationes
 " oportet nos introire
 " in regnum di. Hinc
 " scorum gloria in io-
 " hanne angelus indi-
 " cans ait, Hi sunt ^{de labor}
 " qui uenerunt de tribu-
 " latione magna & la-
 " uerunt stolas suas
 " & candidas eas fecerunt
 " in sanguine agni.
 Quia nunc igitur per
 tribulationem reseratur
 ut post gaudium fru-
 ctus meretur. Tanto
 maior fiducia robo-
 rat mentem. quanto
 hanc fortior proue-
 nitate afflictio plantat.

Ubi apte protinus ad-
iungit.

Et defossus secu-
rus dormies.

Sicut enim malis
præsens securitas
laborem. Ita bonis
præsens labor perpe-
tua securitate parat.

Defessum securum se
dormire iam noue-
rat. quid dicebat.

Ego iam delebor. & tem-
pus mee resolutionis
instat. Bonum cer-
tamen certavi cursu
consummaui. fidem
seruaui. Dereliquo
reposita est mihi coro-
na iustitie. quam sed-
dit mihi dñs in illa die
iustus iudex. Quia
enim contra mala
transeuntia sine defec-
tu certauerat. man-
surus nimirum gaudi-
us sine dubitate.

præsumebat. Quam
uis defossos intellegi
& aliter potest. sebi;
namq; transitorius
occupati pensare neg
legimus p̄ quanta pec
camus. Sed si reduc
to considerationis
oculo. asinu cordis
terrene cogitationis
agger excutitur. quid
quid in mente latebat
inuenitur. Unde sc̄i
uir animorum late
bras per scrutari non
desinunt. sese subtili
ter indagantes terre
narum rerum curã
subiciunt. Et effor
sis plene cogitationib;
cum nullo se reatu
criminis morderi
deprehendunt. uelut
instrato cordis apud
se securi requiescunt.
Latere quoq; ab huius
mundi actib; appe

230R
tunt. semp sua consi
derant. & cum locum
regiminis minime
constringuntur. iudi
care quæ aliena sunt
secusant. Effossi
ergo securi dormiunt.
quidum sua intima
uigilanter penetrant.
alaboriosis se huius
mundi onerib; sub
quæis otio occultant.
Unde & adhuc subditur.
" **REQUIESCIS ET NON**
" est quite & terreat.
Quisquis præsen
tem gloriam querit.
profecto dispectum
inquit. Qui semper
ceducra inhiat. semp
uidelicet & damna for
midat. Cuius enim
pceptione reficitur.
eius rei proculdubio
& amissione sauciat.
Et qui obligetur muta
bilib; ac perituris

230^v
Inheret. eo longe in in-
firmis ubi a se securita-
tis lacus. At contra
quisquis in solo eter-
nitatis desiderio figi-
tur. Ne prosperita-
te at tollitur. nec ad-
uersitate quassatur.

Quia nil habet in mundo
quod appetat. nihil
est quod de mundo p-
timeat. Hinc et
enim salomon ait.

„ Non contristabit iustum
„ quidquid ei acciderit.
„ Hinc iterum dicit.
„ Iustus quasi leo confi-
„ dens absque terrore
„ erit. Bene tacque
„ dicitur. Requiesce
„ & non est qui exerceat.

Quia tanto quisque a se
plenius pauorem qui
ex mundo est abicit.
quanto in se & ipsam
uerius mundi concu-
piscenciam vincit.

Annon absque pauore
qui ex mundo est.

Paulus uiuebat qui ait.
„ Neque mors. Neque uita.
„ Neque angeli. Neque prin-
„ cipatus. Neque instan-
„ tia. Neque futura. Neque
„ fortitudo. Neque alti-
„ tudo. Neque profundum.
„ Neque creatura alia
„ poterit nos separare
„ a caritate que est in
„ christo ihesu domino nostro.

Cuius uidelicet fortitu-
do caritatis. uera scilicet
ecclesie uocelaudat.
Cum per cantorum can-
ticum dicitur.

Ualida est ut mors di-
lectio. Uirtute enim
mors dilectio con-
paratur. Quia ni-
mirum mentem qua
semel ceperit. ad illec-
tione mundi fundi-
tus occidit. Et tan-
to hanc ualentius.

inaucto ritate erigit
 quanto & insensibilem
 contra terrores sedclæ,
 Sed inter hæc sciendum
 est quod prau cum
 sectæ prædicant ual
 de difficile est ut ad
 hoc quod taciti ambi
 unt non erumpant.

Unde & sophar prota
 nus ad iungit

ET DEPRECABUNTUR
 faciem tuam plurimi

Neq; ENIM IUSTI UIRI
 id cito se plinnocen
 tie tenera asta custo
 diunt. Ut ab aliis ex
 orentur. Sed siue
 heretici. seu puer si qui
 libet phoc quod liter
 homines quasi inno
 center uiuunt. uideri
 pro hominib; interces
 sores uolunt. Et cum
 scaloquentes insinu
 ant quod ipsi appetunt.
 hoc aliis pro magno

pollicentur. Dumq;
 caelestia prædicant.
 in suis repente respon
 sionib; ostendunt
 quod amant. Sed nec
 dum terrena pollicen
 do patescant quod
 sunt ad uerba sectu
 dinis citius recurrunt.

Unde mox subditur

“ **Oculi autem impiorum**
 deficient & effugium
 peribit ab eis

Quid oculorum nocui
 ne. Nisi uis intentio
 nis exprimitur

Per euangelium ueritas
 patetatur dicens

“ **S**i oculus tuus simplex
 fuerit. totum corpus
 tuum lucidum erit.

Quia uidelicet si opera
 tionem nrām intentio
 munda præuenesit.
 quam libet aliter ho
 minib; uideatur. In
 testu tamen iudicis

231^v
oculis mundum sub
sequenter actionis
corpus ostenditur.

Oculi ergo impiorum
sunt intentiones in eis
carnalium desiderio-
rum: qui idcirco defi-
ciunt quia aeterna
neglegunt & sola semp
transitoria praesto-
lantur. Ad episcopi. O
quippe terrenam gloria
cogitant: multipli-
care sibi temporalibus
& optant. Ad mor-
tem cotidie cursum
serum lambentium
tendunt: sed cogita-
re mortalia morta-
liter nesciunt.

Casus uita per mo-
mentum defecit: & ta-
men casuale deside-
rium crescit. Res
habitae instigante fine
corripitur: & haben-
di anxietas non finit.

Sed cum impiorum sub-
strahit eorum pro-
fecta desideria cum
uitae terminatur.

Quorum scilicet oculi
tunc superna ultione
deficiunt: quia suo
hinc iudicio a terrena
deficere delectatio-
ne noluerunt.

Hos oculos illorum
a iocunditate pristi-
na claudi psalmista
conspexerat cum
dicebat. In illa die
peribunt omnes cogi-
tationes eorum.

Quia & aeterna mala
numquam cogitata
sepperiunt: & subito
amittunt bona tem-
poralia quae diu trac-
tata tenuerunt.

A quibus & omne effu-
gium perit: quia
eorum malitia ab
animi uersione

districti iudicis. quos se
 ualeat occultare non
 inuenit. Nam nunc
 iniqui cum tristitia
 aliqua uel aduersa pa
 tiuntur. effugii late
 bras inueniunt. quia
 ad uoluptate[m] protinus
 desideriorum carnaliu[m]
 recurrunt. Ne enim
 paupertas cruciatu[m]
 diuinis animam de
 mulcent. Ne despectus
 proximoru[m] deprimat.
 sese dignitatib[us] exaltant.
 Si fastidio corpus atte
 ritur. ante positis
 epularum diuersitatib[us]
 nutritur. Si quo
 animus mestitiae in
 pulsu deicitur. mox
 interpositae locorum
 blandimenta releuat.
 Tot ergo hinc habent
 effugie. quod sibi pre
 parant delectamenta.
 Sed quicquidq[ue] ab eis

effugiu[m] perit. quia
 eorum mens amissis
 omnib[us] se solummodo
 & iudicem conspiciat.
 tunc uoluptas subtra
 hitur. uoluptatis cul
 pa seruetur. Et repen
 te miseri pereundo
 discunt. quia peritura
 tenuerunt. Qui ta
 men quousq[ue] corpo
 raliter uiuunt. que
 rere nocturna non de
 sinunt. Unde
 uo huc subditur.

Et spes illorum
 abominatio anime.
Quid hinc peccator
 Quoties cogitationibus
 sperat. Nisi ut potesta
 te caeteros transeant.
 Cunctas rerum multi
 plicitate transcendat.
 aduersantes dominan
 do subiciant. Obse
 quentibus mirandus
 Innotescat. ipe aduotu[m]

satis faciat benignum
 se cum laudatur ostendat.
 Quidquid gula
 appetit offerat ad hoc
 quod uoluptatis operis
 imperat ^{operis} expleione
 concurrat. Bene ergo
 spes illorum abomina-
 tio anime dicitur quia
 & eae quae carnales
 ambiunt spirituales
 quique iudicio rectitudi-
 nis conuersantur.

Nam quod peccatores
 uoluptate aestimant
 hoc iusti proculdubio
 penam putant.

Abominatio est ergo
 anime spes prauorum
 quia nimirum sps
 deficit ubi caro requi-
 escit. Ut enim caro
 mollibus sic anima duris
 nutritur. Illa blanda
 refouent hanc aspe-
 ra exerceant. Illa de-
 lectationibus paratur.

haec amaritudinibus
 uegetatur. Et sicut
 carnem dura sauciant
 sic mollia spm negant.
Illa laboriosa interimunt
 hanc ~~tae~~ delectabilia
 extinguunt. Spes itaque
 carnalium abomina-
 tio dicitur quia inde
 inpprium sps inter-
 mit unde ad tempus
 caro suauiter uiuit.
Sed haec sophas recte
 diceret. Nisi beatus iob
 cuncta largius & iam
 uiuendo predicasset.
At postquam scio rem
 monere deuita niti-
 tur doctoremque se
 erudire sapientiae ma-
 gisterio conatur.
Ipsae dictorum suorum
 pondus leuigat qui
 indiscretionem inter-
 positam omne quod lo-
 quitur destruit quia
 liquorem scientiae.

pleno uasculo super
 fundit. Sic namq;
 ab inoiseretis oper sci
 entiae sicut uisitas
 saepe oper corporalis
 substantiae possident.
 Non nulli enim qui terre
 narum rerum multi
 plicitate subnexi sunt
 aliquando multa &
 habentib; tribuunt
 ut ipsi haec cunctis
 largius habere uide
 antur. Ita peruer
 si cum uera sapiunt
 se hie quaedam & iam
 se hiorib; locuntur.
 Non ut alios audientes
 doceant sed ut ipsi
 quante doctrina pol
 leant innotescant.
 Preire se quippe sapi
 entia cunctos existi
 mant. & idcirco ni
 hil se cui libet dicere.
 ultra mensuras suae
 magnitudinis putant.

Sic prauu quilibet sic
 omnes heretici supba
 uoce meliores doctore
 non m&uunt quia
 omnes se inferiores
 arbitrantur.

Sed scia ecclesia elator
 quosq; ab aestimatio
 nis suae culmine reuo
 cat & discretionis
 manu ad aequalitatis
 compagem reformat.

Unde beatus iob qui eius
 dem scie ecclesiae
 membrum est uidens
 quod amicorum mens
 p uerba prolata eru
 ditionis intumuit
 ilico respondit.

ERGO UOS ESTIS
 soli homines & uobis
 cum orietur sapientia,
 Quisquis se pre
 ure omnes ratione
 existimat quid iste
 aliud quam solum
 se esse hominem

233^v
exultat. Et saepe
contigit. ut cum per
timore mens in altu
ducitur. indispectu
omnium & sui uelimi
ratione subleuetur.
Incogitatione & enim
propriū fauoris ori
untur. sibiq; desin
gularitate sapientie
blandiuntur. Ipsa
fatuitas pensat ea
que audierit. ac uer
ba que proferat. &
miratur sua. rideat
aliena. Qui ergo
solum se sapere aesti
mant. quid aliud
quam hanc eundem
secum oriri sapien
tiam putat. Num
quam ad esse alius
cupit. Soli sibi hanc
tribuens. profecto
intra tempora sue
breuitatis claudit.
Pensandum uero est

uir sc̄s quanta discre
tione utitur. Ut ami
corum supbientium
arrogentia conprimat.
Cumptinus adiungitur.
" **Et mihi est cor sicut**
" & uobis. Nec inferior
" uestri sum.
Quis enim nesciat.
Quantum beati iob
uita atq; scientia
amicorum eius scien
tiam & ceclat. Sed
ut eorum supbiam
corrigit esse se infe
riorem negit.
Et ne suae humilitatis
limitem transseat
esse se superiore tacet.
Nec preferendo se. sed
conferendo indicat.
quod de se hic quis sibi
longe sunt impares
discant. Ut dum
sponte inflectitur
sapientia quae eminet
nequaquam se

contra uires eriguntur
 scientia quæ laceat
 Quos bene mox adæqua
 litatis sensum seuocat
 qui tumescere ualde
 quæ singularitate
 magnitudinis pensat
 cum subsequenter adlungit

Quis enim hæc que
 nostis ignorat

Mcsi aperte dicat. cu
 cunctis sint notæ
 que dicitis. de dicitorū
 scientia singulariter
 quæ tumescit. Quia
 igitur arrogantiam
 æqualitatis com
 munionē seuocans
 pfecta correptione
 seclarguit. ad doctri
 ne nunc sententias
 erumpit. Ut amici
 eius humilitatē prius
 discerent. ueritatē
 pondera quam seue
 renter audirent
 se qui tur

Qui deridetur ab
 amico suo sicut ego
 inuocabit dñm & exau
 dia eum

Sæpe infirma mens
 cum de bonis actib;
 aura humani fauoris
 excipitur. cogit uictoria
 exteriora diriuatur.

Ut post ponat quod in
 tus apparet. & in hoc
 libenter laceat resoluta
 quod foris uudit
 tæ ut beatam non
 tam fieri quam dici
 gudeat. Cumq;
 laudis seuocibus in
 hiat. quod esse cepe
 rat relinquitur.

Inde ergo ad dō disiungi
 tur. unde in dō lau
 danda uideatur.

Nonnumquam uero
 recto opere animus
 constanter innititur.
 & tamen humanis
 inrisionib; urgetur.

Dirigenda agit. & obprobria recipit. & qui exire foris per laudes potuit. sepultus contumeliosus ad se ipsum redit. Et eo se ipsum robustius in deo solidat. quo foris non inuenit quo se quiescat.

Tota enim spes in auctore figitur. & inter inrisionum conuitia solus interior testis imploratur. Atque afflictus animus fit deo tanto proximus. quanto & a gratia humane fauoris alienus. In precem protinus funditur. & pressus exterius ad pene tritenda quae intus sunt mundus liquat.

Bene itaque nunc dicitur.
 " Qui deridetur ab amico
 " suo sicut & ego. Inuocabit dominum & exaudiet eum.

Quia bonorum mentes dum prauis & probrant ostendunt quem suorum actuum testem querunt. Quae dum conpuncta sese in precibus accingit. Inde intra se superne exauditioni iungitur. unde extra se ab humana laude separatur. Notandum uero quam prouide interponitur. sicut ego.

Quia sunt nonnulli quos & humane inrisiones deprimunt. & tamen diuinis auribus exaudibiles non sunt. Quae Nam cum derisio contra culpam nascitur. profecto nullum iustum meritum in derisione generatur. Bahal enim sacerdotes clamoribus hunc uocibus implorantes derisibus ab helia fuerant cum

dicebat, Clamate
 uoce maiore. dñ enim
 est & forsitan loqui
 tur. aut inouerso
 modo est, Sed hæc
 eis inrisio ad uirtutis
 usum non fuit. quic
 p culpam meritum
 uenit, Prouide
 ergo nunc dicitur,

” Qui deridetur ab amico
 suo sicut ego. Inuoca
 bit dñm & gaudeat eum.

Quic illum facit humana
 derisio dñi proximi
 quem ab humanis
 prauitatib; uite inno
 centiæ seruã alienum,
 Se qui tur.

” **DERIDETUR ENIM**
 iusti simplicitas,
 Huius mundi sapien
 tia est. cor machina
 tionib; tegere. sensum
 uerbis uelare, Que
 falsa sunt uera osten
 dere. que uera sunt

fallacia demonstrare,
 Hæc nimirum pruden
 tiæ usu aduenibus
 scitur. hæc apueris
 præto discitur.

Hanc qui sciunt ceteros
 dispiciendo supbiunt.
 nesciunt esse subiecti.
 & timidi in alis mi
 rantur, Quia ab eis
 hæc eadem duplicitas
 iniquitatis minime
 palliata diligitur.
 dum mentis pueri
 tas & urbanitas uocat.

Hæc sibi obsequentibus
 præcepit. honorum
 culmina quærere.
 adeptæ temporalis
 glorie uenitate
 gaudere, Inrogata
 ab alis micla multa
 plucius reddere. cū
 uiser suppèunt.
 nullis resistentibus
 cedere. cum uirtutis
 possibilitas de est.

235^v

quidquid ex plere per
malitiam non ualeat
hoc in pacifica bonita
te simulare. At con
tra iustorum sapien
tia est. Nil per osten
sione fingere. sensum
uerbis aperire.
Uera ut sunt diligere.
falsa deuitare. bona
gratis exhibere. mala
libentius tolerare
quam facere. Nulli
tam iniurie ultione
querere. pro uerita
te contumelia ^{lucrum putare} patere.
Sed hec iustorum sim
plicitas deridetur.
quia ab huius mundi
sapien^tib; putatur
uir^{tas} fatuitas credi
tur. Omne enim
quod innocenter agi
tur. ab eis procul du
bio stultam putatur.
Quid in opere ueri
tas adprobat. carnali

sapientiae fatui sonat.
Quid namq; stultus
uideatur mundo. qua
mentem uerbis osten
dere. Nil calida ma
chinatione simulare.
nulla iniuriis contu
melis reddere.

Pro maledicentib; orare.
Paupertatem querere.
Possessa relinquere.
Rapienti non resistere.
Peruenti alteram
maxillam prebere.
Unde bene huius mundi
dilectorib; ille egregius
di sapiens dicit.
Abominaciones ægyp
torum immolabimus
dno dō nrō. Quis
quippe ægypti ædere
dedignantur. Sed
quod abominantur
ægypti. hoc israhelite
dō offerunt. Quia
simplicitate conscien
tiae. quam iniusti

quique uelut infimam
abiectamque despiciunt
hanc iusti inuiratis
sacrificium uestunt.

Et excolentes recti purita-
te ac mansuetudinem

deo immolant - quem

abominantes reprobi

fatuitate putant.

Quae nimirum iusti sim-
plicitas breuiter sed

sufficienter exprimitur.

cum propterea sub

inferatur.

Lampas contempta

apud cogitationes diuitum.

Quid hoc loco signat

nomine diuitum. Nisi

elatio superbiorum.

Qui uenturi iudicis respec-

tum non habent dum

superbis apud se cogita-

tionibus stuant.

Nam sunt nonnulli quos

sensus pro tumore non

eueuat. Sed pro misera:

cordis opera exaltat.

Et sunt nonnulli quidam

se terrenis opibus abun-

dare conspiciunt ueras

dei diuitias non requi-

runt. Atque aeterna

patriam non amant.

quae hoc sibi sufficere

quod rebus temporalibus

fulciuntur putant.

Non est enim census in

crimine sed affectus.

Cuncta enim quae deus

concedit bona sunt.

Sed et pro bonis male

utitur profecto agit.

ut quasi per aedifica-

tionis ingluuiem eo proque

uiuere debuit de pane

moriatur. Pauper

in core quem lazarus

uenerat superbum.

uero diuitem tormen-

ta cruciabant.

Sed et tamen diues abra-

ham fuerat qui in

sinu lazari tenebat.

Qui tamen auctori suo

236^v
conloquens dicit
Loquens ecclesiam meam
cum sim pulvis & cinis.
Quid itaque iste diuitias
suas aestimare noue-
rat. quis enim & ipsum
pulverem cineremque
pensabat. Aut quan-
do hunc se posse
& colerent. quid esse
quoque eorum uidelicet
possessorum abiecta
sentire. Atque ceteri
sunt nonnulli quibus
& res terrene non sus-
piciunt. & tamen
apud se fastum timo-
ris eriguntur. Hos &
census ecclesie ostensione
potentiae minime sub-
uehit. & tamen mosi
proterua inter repro-
bos diuites addicit.
Quoscumque ergo sequen-
tis uite amor non hu-
miliat. hoc in loco sacer-
sermo diuites appellat.

Quia in iudicio quicque ultione
non discerpant utrum
res an solis moribus. Inu-
mescant. Qui cum uita
simpliciter in hoc mundo
humilem abiectionemque
conspiciunt. elatis pro-
tinus dispectibus insident.
Nequaquam quippe eis
hoc exterius adesse consi-
derant. ad quod ipsi
totis conatibus anhelant.
Quasi stultos ergo dispici-
unt. qui scilicet eorum non
habent. quae ipsi utique
uel habendo. uel solum
modo amando moriuntur.
Et quasi mortuos deputant.
quos nequaquam secum
uiuere casualiter pensant.
Qui enim ab huius mundi
appetitu mortuus. a ter-
renis profecto mentibus
omnimodo extinctus
aestimatur. Quod bene-
niam miraculum redemp-
toris signat. Cum ab

in mundo spm homine
liberat. de quo nimiru
scriptum est. Clie
mans. & multum discer
pens eum sicut ab eo.

& factus est sicut mor
tuus. Itac ut multi dice
rent quia mortuus e.

Jhs autem tenens manu
eius. eleuauit eum &
surrexit. Velut mor
tuus quippe ostendit.
quia a maligni spr
potestate liberatur.

Quia quisquis iam terre
nic desideria subicit.
uitam in se carnalis
conuersationis & an
guit. & mundo
mortuus apparat. quia
possessore prauo qui
p in munda desideria
se agitabat ^{ca. 10} reliquit.

Quia qui spiritaliter
uiuere nesciunt. eum
qui carnalia bona non
sequitur. & tunc tunc

funditus arbitrantur.
Sed quic ipsi quoq; deri
soser simpliciū xpia
nitatis nomine censēn
tur. Reuerentia reli
gionis pressi. & hibere
malum publice inrisio
nis erubescunt.

Unde fit ut apud se timi
di tacentesq; derideant
quos abiectos uel de
atq; infimos p simpli
citate putant.

Bene ergo dicitur.
Lampas contemptic
apud cogitationes di
uitum. **Q**uia supbi
quiq; dum pensare
bona sequentia ut su
perius diximus ^{nesciunt} pene
nil aestimant. quam
non uident habere
quod amant.

Sepe namq; contingit
ut electus quisq; qui
ad eterna felicitate
ductus. continua

hic aduersitate depri-
 matur. Non hunc
 rerum habundantia
 fulciat. Non dignita-
 tum glorie honorabi-
 lem ostendat.
Nulla ei obsequentium
 frequentia suppeditat.
 Nulla hunc humanis
 oculis uestium pompa
 componat. Acundis
 uero dispicabilis cernit.
 & huius mundi gratia
 indignus aestimatur.
Sed tamen ante occultis
 iudicis oculis uirtutibus
 emicat. uite meritis
 corruscat. Honorari
 meruit. despiciere
 non refugit. Corpore
 conuenientia afficit.
 solum in animo dilec-
 tione pinguescit.
Mentem semper ad pacien-
 tiam preparat. & ex-
 tur prouisione deper-
 ceptis contumelias

exultat. Afflictor
 corde compatitur.
De bonorum prosperi-
 tate quasi de propriis
 letatur. Sacri uerbi
 pabula in mente solli-
 cidius ruminat. & in-
 quisitur quod libere
 eloqui dupliciter igno-
 rat. Bene tacque
 iusti simplicitas & lam-
 par esse dicitur & con-
 temptus. Lampas quia
 exterius non lucet. in-
 terius ardet flamma
 caritatis. foris nulla
 gloria resplendet de-
 coris. Lucet ergo &
 dispicitur. quia fle-
 grans uirtutibus abiec-
 tur aestimatur.
Mentes quippe carnaliter
 pensare bonie non ua-
 lent. nisi quae carnali-
 ter uident. Hinc est
 quod dauid scilicet pater
 ipse dispexerat. quem

+ interius lucet. & contemptus quia

238 R
prophæe samuhelis
oculis presentare
recusabat, Qui uel
unctionis gratiam
dum septem filios de
duxisset. a prophæa
sequestus an numesi
sobolis sepleisset cum
in magna desperatione
respondit, Est pu
er paruulus qui pasce
ouer. quo deducto &
electo protinus au
diuit, Homo uidet
in faciem. dñs autem
perferuatur cor,
Lampas ergo ^{dauid} p Inno
centiam fuerat. Sed
tamen uide contemp
tic quia exteriora
cesmentib; non lucebat.
Sciendum uero est
S quod iustus quisq;
aut temporalem glo
ria non habet. aut
hanc sub se & ipso
frangit. si habet.

ut honore suo liber
emineat. Ne ei uictus
delectatione succum
bat, Hinc est enim
quod ille prædicator
egregius ante huma
nos oculos apostolatus
sui gloria humiliave
rat. qui dicebat,
Non usi sumus hanc po
testate cum possimus
oneri esse ut xpi apos
toli. Sed facti sumus
paruoli in medio usm.
Eius uero auditoribus
nimirum tumor di
uitu in corde se man
serat cum dicebat,
Epistole graues sunt
& fortes. presentia
autem corporis infir
ma & sermo contemp
tibilis, Quem enim
talia dicere posse
cognouerant. sed cum
communiter uiuere
non posse iudicabant,

Cumq; eum & humilem
 uiuendo cernerent &
 altum sermone pensa
 rent sua eos elatio
 compulit ut quem per
 scripta timuerant
 presentie uerba dispi
 cerent. Quid igitur
 paulus. Nisi contemp
 ta lampas apud cogita
 tiones diuitum fuit.
 Quic unde magisterii
 humilitatis exhibuit
 inde aruibus discipu
 lis supbiae contumelias
 recepit. Horrendo
 & enim modo languor
 supbientum unde de
 tumescere debuit &
 creuit. Dum mens
 elata casualium hoc
 quesi de dignabilem
 seppulit quod magis
 ter imitabilem osten
 dit. An contempta
 lampas non erat qui
 tot uisitatib; emigens.

acntac a persecutorib;
 uersa tolerabat.
 legitione Incatena
 fungitur. eiusq; uin
 cula in omni pretario
 manifestentur.
 Virgis ceditur. multisq;
 & genere & gentib;
 periculis urguetur.
 Lapidib; listris tundi
 tur. pedib; extra urbem
 trahitur. quic & tunc
 tur estimatur. Sed usq;
 quo lampas iste con
 temptatur. usq; quo
 dispicabilis habetur.
 Numquid nam fulgore
 suum nullatenus
 serit & numquam
 quantac claritate
^{ostendit} candeat ostendit plene.
 Nam cum lampas con
 tempta apud cogita
 tiones diuitum diceret.
 protinus additur.
 " **PARATA AD TE OPUS**
 " **STATUTUM** "

239
239R

STATUTUO quippe
contempte lampa
dis tempus est. & tunc
mi iudicii praedisti
natus dies. quo iustus
quisq; quinunc dispi
ctur. quanta potesta
te fulgeat demonstra
tur. Tunc enim cu
do iudices ueniunt.
quinunc pro do iuste
iudicantur. Tunc
eorum lux tanto lati
us emicat. quanto
eos nunc manus pre
quentum durius an
gustat. Tunc repro
borum oculis patet
quod caelesti potesta
te subnexi sunt. qui
terrena omnia spon
te reliquerunt.
Unde electis suis ueri
tas dicit. Vos qui
secuti estis me. In re
generatione cum se
derit filius hominis

in sede maiestatis suae
sedebitis & uos super
duodecim sedes iudican
tes duodecim trib; ihs.

Neg; enim plus quam
duodecim iudices illa
interni consensus curia
non habebit. Sed ni
mirum duodenario
numero quantitas
uniuersitatis exprimitur.
Quia qui stimulo diuini
amoris excitatus. hic
possessa reliquerit.
illic procul dubio cul
men iudicariae potesta
tis obtinebit. Ut simul
tunc iudex cum iudice
ueniat. quinunc consi
deratione iudicii sese
spontanea paupertate
castigat. Hinc e enim
quod de sca ecclesiae
sponso psalomon dicit.
" Nobilis in portis uir eius.
" quando sederit cum se
" natoribus terrae.

" Hinc esaias ait, Dñs cō
 " iudicium ueniet cum
 " senioribus populi sui.
 " Hinc eosdem seniores
 ueritatis noniam famu
 los sed amicos denun
 " tiat dicens, Non lam
 " dicam uos seruos. sed
 " amicos meos. Quos
 " nimirum psalmista
 " intuens ait, Mihi autē
 " nimis honorificati sunt
 " amici tui dñs, Quorū
 dum celsitudine cordis
 aspiceret mundi glo
 ria qua calce calcarent.
 propterea addidit,
 " Nimis confortatus est
 " principatus eorum.
 " Hac ne paucos esse cre
 deremus. quos profi
 cere usq; uel summum
 tūctę pfectionis agnos
 cimus. ilico adiungit,
 " Di numerabo eos & sup
 " a senā multiplicabunt.
 " Quod itaq; nunc pro

amore ueritatis sese
 libenter humiliant. tōc
 tunc iniudicio lampades
 corruscant, Dicatur
 " igitur recte, Lampas
 " contempta apud cogi
 " tationes diuitū. parata
 " ad tempus sticturum.
 Quia unius cuiusq; iusti
 anima uelut ablecta
 contempnitur. cum
 degenit inferius gloria
 non habet. sed admi
 rabilis cernitur. dum
 desuper fulgit.
 Libet inter hæc ad re
 demptoris uias mentis
 oculos tollere. sensimq;
 a membris ad caput
 uenire. Ipse enim
 nobis lampas ueraciter
 extitit. qui pro redemp
 tione nrām in cruce
 moriens. tenebris
 nrīs mentib; lucem p
 lignū fudit. Hac nos
 lampade iohannis

Inluminare conspexerat cum dicebat
 Erat lux uere quae in
 luminat omnem ho
 mine uenientem in mundum
 Quam tamen apud co
 gitationes diuitum con
 temptam uidit cum pau
 lo post subditur
 In propria uenit & sui
 eum non receperunt
 Huius lampadis flam
 mas herodes & explicare
 uoluit cum eius mira
 cula uidere concupiuit
 Sicut scriptum est
 Erat enim & multo
 tempore cupiens ui
 dere eum eo quod au
 disse multa de illo
 & sperabat signum
 aliquod uidere ab eo
 fieri Sed & lam
 par haec ante eius
 oculos nullo modo
 lucis emicuit quia ei
 quise non pie sed

curiose quaesierat
 nil de se mirabile osten
 dit Inquisitum quippe
 redemptor tacuit
 & spectaculis miracula
 exhibere contempsit
 Sereq; apud se in oculis
 retinens eos quos
 exteriora quaerere
 contempit ingratos
 foras reliquit
 Magis elegens
 apud asupbientibus despi
 ci quam a non creden
 tibus uacua uoce laudari
 Unde propterea lampas
 ista contempta est
 sicut illic subditur
 Spreuit autem illo herodes
 cum excessu suo
 & inludit indutum
 ueste alba Sed con
 tempta lampas que
 in terra in risionem
 tolerat de celo ludicrius
 coruscat Unde hic
 apte subiungitur

" Peccata ad tempus sta
 " tutum. De quo uide
 " licet tempore p[ro]ph[et]a
 " mistem dicit
 " Cum accipero tempus
 " ego iustitias iudicabo.
 " Hinc in euangelio per
 " semetipsam ueritas dicit.
 " Tempus meum nondum
 " uenit. Hinc p[er] uer
 " ait. Quem oportet
 " caelum suscipere
 " usque ad tempora festi
 " tationis. Lampas
 " ergo quae nunc contem
 " nitur. ad statutum
 " tempus uentura pre
 " paratur. quia ipse
 " peccata in die ultimo
 " iudicat. qui nunc
 " peccantium derisio
 " nes portat.
 " Et tunc tunc clarius
 " distinctione & erit
 " quanto nunc uocan
 " dis peccatoribus suam
 " lenius patientiam.

" stetit. Qui enim
 " diu conuertendo &
 " spectat. Non conuer
 " sas sine retractatione
 " cruciat. Quod per
 " prophetam scilicet
 " breuiter insinuat
 " dicens. Tacui semp
 " silui. patiens fui sicut
 " parturiens loquer.
 " Ut enim praediximus.
 " parturiens cum dolo
 " re eicit. hoc quod
 " in tantis tempore
 " longo gestauit.
 " Qui ergo semp siluit.
 " sicut parturiens lo
 " quitur. quia uentu
 " rus iudex quis sine
 " ultione facta hominum
 " pertulit. quandoq;
 " cum feruore & animis
 " quasi cum dolore
 " mentis. quante anim
 " ad uersionis senten
 " tia. intus seruaue
 " rat ostendit.

Que manu scripta est

Nemo igitur hanc
Lampadem cum late
dispiciat. Ne contemp
toser suos cum de caelo
fulserit & urat.
Cui enim nunc non ar
deat adueniã. tunc pro
culdubio ardebit ad
penam. Quia ergo
per supernã gratiam
uocationis tempus
accepimus. dum ad
huc licentia sup est.
eius irã qui ubiq; est.
mores in melius com
mutando fugiamus.
Solum quippe anim
aduersio illa non in
uenit. quem correp
tio abscondit.
Hæc nos largiente dño
in duob; iam corpori
b; transcurrense suffi
ciat. Quia enim
sacri libri sequentia
mysteriorum uistu
tib; extensa complecti

241R
breuiter exponendo
non possumus. et ne
cesse est ut alius uolu
minib; seruemur.
quatenus se lecto
tento feruentior
ad legendi studium
sedeat. quanto elec
tionis quoq; interest
sione respirat.

EXPLICIT

DEI MVVS

PARS SE

CVNDAM

DEO TRA

TIAS AMEN

241^v

Dne Dns in qua admir
Dne Dns in qua admirabile dno tuu

Quidam fufine filii et impudens
Memento ipse dno
Memento quod dno

Propacio pene
Balneus dno dno dno
Lona dno dno

